

NOVI PRIROČNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

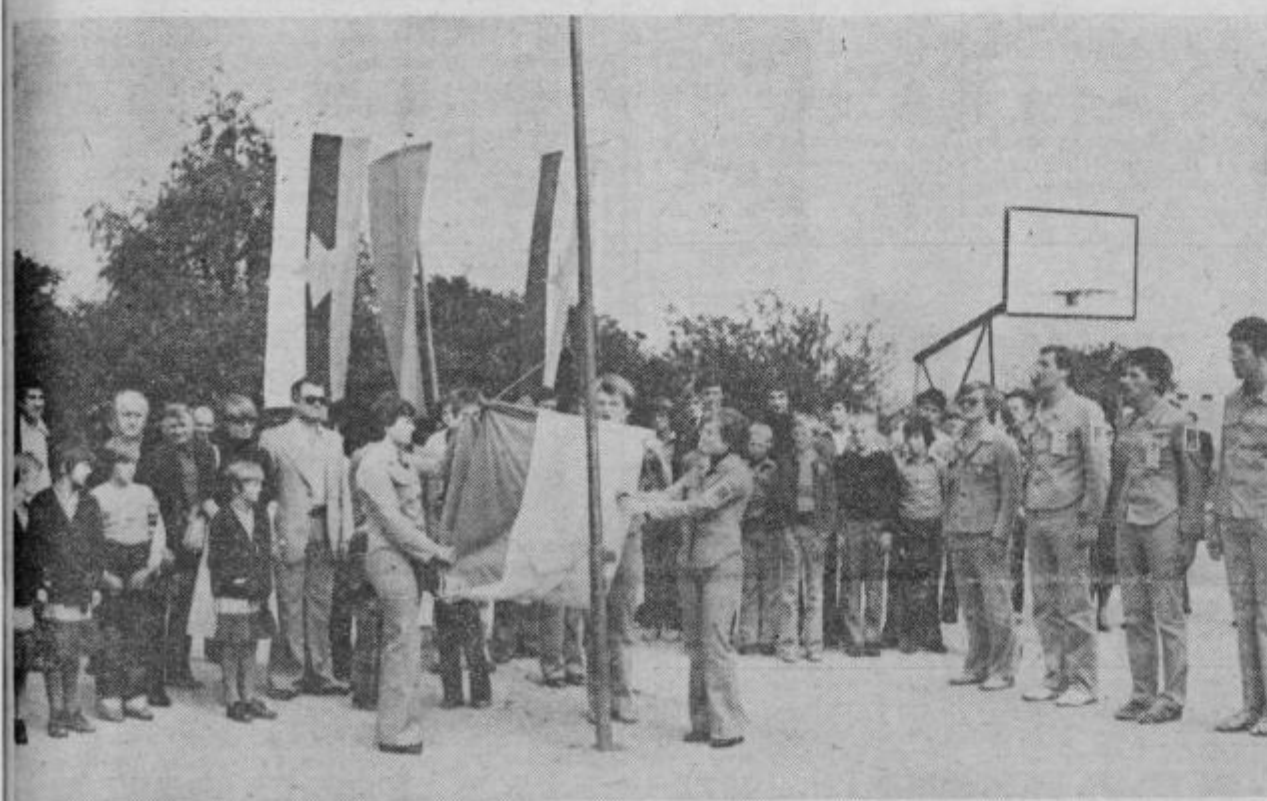
Dopusti počasi gredo h koncu, kar opažamo v uredništvu predvsem v zadnjih dneh, ko se naši dopisniki vse pogosteje oglašajo, vedno več pa je tudi vaših pisem — dragi bralci. V tej številki zaključimo z romanom, hkrati pa se že odločamo o novem, takšnem, ki vas bo še bolj zadovoljil.

Vzporedno z našim delom pa že potekajo priprave na Teden domačega filma 78, ki se bo pričel 15. novembra. O programu bomo še izčrpno poročali.

Milan Seničar

VSE ZA DRUŽINO IN DOM, ZA STANOVANJE IN GOSPODINJSTVO POD ENO STREHO

VELEBLAGOVNICA **namo** ŽALEC

V soboto in nedeljo so se zaključile vse mladinske delovne akcije, ki so bile letos organizirane v Sloveniji. Tudi v brigadirskem naselju v Bistrici ob Sotli so v nedeljo ob zboru brigadirjev še zadnjič spustili zastavo. Pesem krampov in lopat ter brigadirski zdravo na Kozjanskem bodo utihnilli za leto dni. Akcija Kozjansko 78 je končana. b. m.

ZA CELJSKE DELEGATE

PRIROČNIK

DRAGOCEN PRIPOMOČEK ZA DELO

Celjski delegati temeljnih, posebnih, splošnih in združenih delegacij so v teh dneh dobili v roke priročnik z naslovom Delamo, ustvarjamo, odločamo. Ze spomlad, v času priprav na volitve, je svet za družbenopolitični sistem pri občinski konferenci SZDL v Celju sklenil izdati priročnik, ki bi delegatom omogočil čimboljše opravilne njihove odgovorne družbene funkcije. Priročnik so izdale družbenopolitične organizacije v Celju, občinska skupščina, klub samoupravljalcev in svet za družbenopolitični sistem. Priročnik Delamo, ustvarjamo, odločamo na pregleden in razumljiv način predstavlja vsebino stalne šole delegatov, avtorji besedil pa so predavatelji na tej šoli. Teksti so obogatili s shemami, grafikoni in ilustracijami, tako da delegatom še bolj približajo teme, ki predstavljajo vsebinsko jedro stalne šole delegatov. V priročniku so objavljena be-

sedila o delegatskem sistemu, o bistvu družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja, o problematiki družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, o gospodarskem razvoju Celja, o političnem sistemu, informiranju, reformi šolstva in drugem.

Brošura oziroma priročnik pomeni gotovo dragocen pripomoček delegatom pri njihovem delu. Zato bi se morali v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih potruditi, da bi njihovi delegati prejeli v najkrajšem času ta priročnik, ki je prav gotovo dobrodošla literatura slehernemu samoupravljalcu. Priročnik Delamo, ustvarjamo, odločamo so izdali v okviru Delavske univerze v nakladi 15.000 izvodov, sredstva zanj pa so združili sindikati, klub samoupravljalcev, občinska skupščina in komite občinske konference ZKS v Celju. DS

GOSPODARSTVO NA OBMOČJU

ZNATNO BOLJŠI DOSEŽKI

PREDVSEM FINANČNI REZULTATI SO ZELO UGODNI

Gospodarski rezultati, ki so jih v vseh občinah celjskega območja dosegli v letošnjih prvih šestih mesecih so znatno boljši kot v enakem lanskem obdobju in tudi boljši kot ob zaključku leta 1977. Predvsem pa so se popravili finančni dosežki organizacij združenega dela. Med uspehe gre šteti tako zmanjšanje izgub, kot ugodno rast celotnega prihodka in dohodka, še predvsem pa to, da so si slednjič gospodarske organizacije zagotovile dovolj sredstev za reprodukcijo. Takšna je najkrajša ocena šestmesečnih gospodarskih dosežkov na celjskem območju, kot so jo oblikovali na nedavni razširjeni seji sekretariata medobčinskega sveta ZK.

Po podatkih SDK so gospodarske organizacije v vseh občinah celjskega območja v minulih šestih mesecih ustvarile nad 31,6 milijard dinarjev celotnega prihodka, kar je za 41 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Ob upoštevanju korektur, ki olajšajo primerljivost z lanskimi dosegli in ob upoštevanju skoraj 14-odstotne inflacije pa ocenjujejo, da je celotni prihodek na območju porasel realno za 20 odstotkov. V enakem obdobju je v republiki realen porast celotnega prihodka dosegel 5 odstotkov. Ustvarjeni dohodek je porasel realno za pet odstotkov. Največji porast celotnega prihodka in dohodka beležijo v občinah Velenje, Sentjur, Mozirje in Konjice.

V obdobju šestih mesecev so ugodno narasla sredstva za reprodukcijo, ki jih je na območju v povprečju za 20 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Tudi kvaliteta teh sred-

stev je večja, saj je znotraj njih domala polovica sredstev za razširjeno reprodukcijo. To pa že zagotavlja solidno osnovo za nadaljnji razvoj in rast gospodarstva na območju.

Med težavami beležijo v občinah območja predvsem še dokaj nizko stopnjo donosnosti in izgube. Kar 119 temeljnih oziroma delovnih organizacij na območju je takšnih, ki na vloženi 100 ustvarijo manj kot dva dinarja akumulacije. To pa je že četrtina vseh delovnih organizacij območja. Kljub temu ocenjujejo, da je realno vzeto težav manj, saj so mnoge od delovnih organizacij (tekstilna, lesna industrija in kmetijstvo npr.) vezane na sezonski vpliv in se bo njihova donosnost do konca leta izboljšala.

Problem so še vedno tudi izgube. Na območju jih je sicer domala polovico manj kot v enakem lanskem obdobju, izguba pa je tudi nižja kot ob sprejemnem zaključnih računov za leto

1977. Kljub temu pa nekaj nad 100 milijonov dinarjev izgube, ki jo je ustvarilo 22 temeljnih oziroma delovnih organizacij, ni zanemarljiva. Ocenjujejo pa, da ob koncu leta izgube ne bodo hud problem. Le pet delovnih organizacij na območju je takšnih, ki so tudi ob koncu leta 1977 izkazovale izgubo. Med izgubaši pa ni številnih delovnih organizacij, ki so se leta otepala z izgubami, kar potrjuje uspešno sanacijo. Največji problem z izgubami je v celjski občini, kjer je imelo izgubo 12 delovnih organizacij. V največjih težavah pa so tozdi titanovega belila, tovarna traktorjev, tozdi trženje v Topru, Usnjarna v Konjicah in predilnica Dekorativne v Laškem (Vožna).

Ob tem, ko je bilo v prvih šestih mesecih 5 odstotkov ali domala 3000 delavcev več kot v enakem lanskem obdobju, so se neto izplačani osebni dohodki povsem približali republiške-mu povprečju in s 5.471 dinarji le še za dinar zaostajajo za republiškimi.

Ocena šestmesečnih gospodarskih dosežkov na celjskem območju je torej ugodna, vendar ne povsem zadovoljiva, saj po nekaterih ocenah še vedno šepa produktivnost, k ustvarjanju dobrih rezultatov pa so največ pripomogle ugodne tržne razmere.

BRANKO STAMEJCIC

ŠENTJUR

OPRAVILI DELO

BRIGADA MILOŠ ZIDANŠEK

Preteklo soboto in nedeljo so se v Sloveniji zaključile vse mladinske delovne akcije, ki so bile to leto organizirane v Sloveniji. Med brigadami, ki so delale v zadnjih izmenah, je bila tudi brigada Miloša Zidanška iz Sentjurja, ki se je udeležila republiške akcije na Goričkem.

Mladi šentjurčani, med katerimi je bilo tudi sedem mladincev brigadirjev iz pobratene Uzičke Požege, so se v nedeljo vrnili domov in s sabo prinesli vsa priznanja, ki jih kakšna brigada lahko dobi za uspešno delo na akciji. Se več: brigada Miloša Zidanška je bila najboljša brigada letošnje akcije na Goričkem. Bila je kar petkrat udarna. Dvakrat v rednih udarniških akcijah, ki sta bili organizirani v prvi oziroma drugi dekadi izmene, dvakrat so si naziv priborili z

udarniškim dnevom in enkrat z izrednim udarništvom. Povprečno pa so normo presegli za 173 odstotkov, udarniške značke pa je prejelo deset brigadirjev.

Mladi šentjurčani pa se niso izkazali le na delovišču, ampak tudi na področju interesnih dejavnosti — na področju kulture, športa, informiranja itd., kjer so dobili najvišjo možno oceno. Za uspešno delo na vseh področjih je brigada prejela tudi trak akcije, najvišje možno priznanje.

Brigada Miloša Zidanška, s komandantom Francem Peperkom na čelu, je torej tako izpolnila zaupanje šentjurske mladine. To je seveda še toliko bolj pomembno, kajti to je bila prva brigada v zgodovini šentjurske občine, ki je odšla na republiško mladinsko delovno akcijo.

B. M.

KONJICE

OD NA REŠETU

OSEBNI DOHODKI MORAJO BITI ODRAZ DELA

V juniju letos je v občini Slovenske Konjice prejelo kar 430 delavcev osebne dohodke med 2500 do 3500 dinarjev. Še nekaj mesecev prej, v marcu, pa je njihovo število znašalo kar 798. V vodstvih družbenopolitičnih organizacij, posebej še v sindikatih, so o teh podatkih temeljito razpravljali, osvetlili pa so jih tudi na sejah izvršnega sveta in občinske skupščine. Kajti nerazumljivo je, da kljub zelo dobrim gospodarskim rezultatom, ki jih v zadnjih letih beležijo v konjiških delovnih organizacijah, prejema še tolikšno število delavcev osebne dohodke, ki jim ne zagotavljajo niti osnovne socialne varnosti.

V sindikatih so od temeljnih organizacij združenega dela zahtevali temeljite analize osebnih dohodkov. Pri tem so želeli ugotoviti predvsem vzroke, ki botrujejo oblikovanju najnižjih osebnih dohodkov. Po prvih informacijah gre sklepati, da so v tozidih o tem že razpravljali in ponekod tudi popravili stanje osebnih dohodkov. To je razvidno med drugim iz podatka, da je meseca junija do-

bilo osebni dohodek med 2500 in 3500 dinarjev skoraj pol manj delavcev kot meseca marca. V temeljnih organizacijah združenega dela so navedli tudi nekatere vzroke, ki vplivajo na to, da nekateri delavci prejema tako nizke osebne dohodke. Predvsem so ugotavljali, da nekateri delavci že meseci in meseci ne dosegajo »normalnega« delovnega učinka in da je temu primeren tudi njihov osebni dohodek. V sindikatih so glede na to priporočili vsem osnovnim organizacijam, naj še enkrat osvetlijo primere tistih delavcev, ki ne opravljajo svojega dela tako, kot bi morali in zato prejema nizki osebni dohodek. Predvsem pa naj ugotovijo, zakaj delavci ne opravijo vseh svojih delovnih obveznosti in jih — to je seveda le predlog — premestijo na ustreznjša delovna mesta, kjer bi lahko opravili dogovorjene naloge in tako pridobili boljše osebne dohodke.

In nenazadnje so tako v sindikatih, kot tudi v izvršnem svetu in skupščini namenili veliko pozornost delitvi čistega dohodka, predvsem pa

delitvenemu razmerju med sredstvi za sklade in sredstvi za osebne dohodke. Ugotovili so, da znašajo sredstva za osebne dohodke le 63,12 odstotka od čistega dohodka, ostala sredstva pa v delovnih organizacijah razporedijo v sklade. Ta odstotek je precej nižji od tistega, ki ga za osebne dohodke prikazujejo v ostalih občinah in tudi v republiki in celo za dva odstotka nižji, kot so ga lani izkazovale konjiške delovne organizacije. Prav ta podatek pa kaže, da bodo morali politiko delitve dohodka in oblikovanja osebnih dohodkov v občini Slovenske Konjice temeljito spremeniti. Kajti jasno je, da morajo delavci prejemati osebne dohodke v skladu z rezultati svojega dela. Če so ti rezultati dobri — in v konjiški občini so zelo vzpodbudni — potem se morajo odražati tudi v osebnih dohodkih. Prav osebni dohodki so namreč za delavce še vedno temeljna spodbuda za delo in za doseganje še boljših rezultatov.

DAMJANA STAMEJCIC

Tudi v Aero TOZD Kemija v Sempetru prispevajo svoje k uspešnemu gospodarjenju žalski občini.

ŽALSKO GOSPODARSTVO

BREZ IZGUB

DOSEŽENI SO OSNOVNI CILJI

Z doseženimi rezultati poslovanja gospodarstva v letošnjem polletju so v Zalcu zadovoljni. V občini ni niti ene TOZD in OZD, ki bi poslovala z izgubo. V enakem

obdobju lanskega leta ni bilo tako, pa čeprav stanje ni bilo kdo ve kako zaskrbujoče. Čeprav indeksni stopenj rasti niso povsem primerljivi z enakim obdobjem lanskega leta, pa vendarle kažejo na kar dinamično rast in izpolnjevanje načrtovanih rezultatov. To še posebej velja za doseganje načrtovane realizacije in zastavljenih nalog srednjeročnega načrta občine, povečanje realnih osebnih dohodkov, pri tem pa je seveda treba upoštevati tudi vpliv povečevanja cen in dvig življenjskih stroškov.

Najboljše rezultate pri doseganju plana beležita gospodarstvo (129) in gradbeništvo, najslabše pa industrija (indeks 98). Celotni prihodek je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta večji za trinideset odstotkov in je največji v gradbeništvu z indeksom 170, potem v trgovini in gostinstvu (143), obrti (143), najmanjši pa je v industriji (127) in kmetijstvu (124) ter gozdarstvu, kjer je porasel za šest odstotkov. Čisti dohodek je v gradbeništvu porasel za 55 odstotkov,

obrti 42 in industriji 32 odstotkov. Najmanj je porasel v kmetijstvu. Približno toliko tudi za ostanek čistega dohodka.

Družbeni proizvod se je povečal za 43 odstotkov. Zanimljivo je tudi, da določeni spremembi v računskem sistemu in izkazovanju dohodka je res prikazan dokaj nerealno, osnovni cilj srednjeročnega načrta žalske občine — 10,2 odstotna realna rast družbenega proizvoda, pa je vendarle dosežen. To pa zagotavlja tudi realno osnovo za doseganje vseh postavljenih nalog in razvoj gospodarstva. Število zaposlenih je večje za 3,4 odstotka, lani v enakem obdobju pa je bila ta številka precej večja, saj je bil lanski letni indeks 108. Največji rast zaposlenih beležita trgovina in gostinstvo (indeks 117), za tri odstotke pa se zmanjšalo število delavcev v kmetijstvu, v gozdarstvu pa za toliko ter za en odstotek v gradbeništvu.

Besedilo: JANEZ VEDENIČ

Foto: EDI MASNEC

KONJIŠKO GOSPODARSTVO

DOBRI REZULTATI

RAZCVET IZVOZNE DEJAVNOSTI

V organizacijah združenega dela konjiške občine so v prvem polletju letos dobro gospodarili. Fizični obseg in-

dustrijske proizvodnje so povečali za 19,5 odstotka, čeprav so planirali le deset odstotno povečanje obsega proizvodnje skozi vse leto. Tudi izvoz, ta pomemben kazalec gospodarjenja, so močno presežili. Čeprav so planirali, da bodo izvozili za dvajset odstotkov več kot lani, so v konjiški občini že v šestih mesecih povečali izvoz glede na lansko leto kar za 59 odstotkov. Tako znaša celotna vrednost izvoza prvega polletja petnajst milijonov dolarjev. Se naprej se kot izrazito izvozno usmerjene delovne organizacije pojavljajo Unior, Comet, Kostroj in Konus, močno pa je svojo izvozno dejavnost povečalo tudi Industrijsko montažno podjetje. Pri tem gre poudariti, da je tudi razmerje med uvozom in izvozom konjiških delovnih organizacij zelo ugodno, kar je pravzaprav že njihova dolgoletna odlika. To razmerje namreč znaša 73,6:26,4 v korist izvoza, kar je nedvomno rezultat velikih prizadevanj v delovnih organizacijah po zmanjšanju uvoza in povečanju izvoza.

V skladu s hitro rastjo gospodarske aktivnosti raste v delovnih organizacijah konjiške občine tudi število zaposlenih. Podatki kažejo, da se je povprečno število zaposlenih povečalo v prvih mesecih letos za nekaj več kot 5 odstotkov, kar je nekoliko več od planirane stopnje. V Konjicah zagotavljajo, da povečanje števila delavcev ne gre šteti med ekstenzivno obliko zaposlovanja, ampak da je to povečanje predvsem odraz boljše organizacije dela in odpiranja novih delovnih mest. Problematiki zaposlovanja in kadrovske politiki pa bodo v konjiški občini prav v jesenskih mesecih namenili posebno pozornost, saj bodo v občini izdelali s tega področja temeljite analize stanja. Pri tem bodo več govorili o za-

poslovanju delavcev v gostinstvu, ki se bo močno povečalo v prihodnjih letih, ko bo zgrajen zreški hotel, ko bodo gradili hotel v Slovenskih Konjicah, motela na avtocesti in ko bodo gostinske delavce rabili tudi v novem turistično rekreacijskem centru na Rogli. Dejstvo namreč je, da so v Konjicah doslej premalo razmišljali o tem, da bodo v teh novih gostinskih objektih potrebovali domala dvesto gostinskih delavcev z ustrežno kvalifikacijo in izobrazbo.

DAMJANA STAMEJCIC

GRADBENI DELAVCI

NEMOGOČE RAZMERE

DELODAJALCI SE OKORIŠČAJO — ZAPIRANJE OČI

Za žalsko občino je značilna intenzivna gradnja različnih objektov. Vzporedno s tem pa se pojavljajo številni problemi pri oddajanju gradbenih del, pogojih dela, zaposlovanju delavcev, še zlasti iz drugih republik in to pri zasebnih delodajalcih, ki imajo sklenjene kooperantske pogodbe z našimi gradbenimi podjetji. Kakšno je stanje na tem področju je zanimalo tudi družbenega pravobranilca samoupravljavanja v Zalcu in skupaj z delavci postaje milice Zalec, Upravo javne varnosti in inspektoratom skupščine občine Zalec je prišel do zanimivih podatkov. Pri zaposlovanju delavcev v gradbeništvu prihaja namreč do hudih kršitev. V glavnem pri delodajalcih iz bratskih republik, ki imajo zaposlenih več kot pet delavcev, kolikor jih dovoljuje obrtni zakon.

Kljub določilom varstva pri delu, delavci na gradbiščih ne uporabljajo zaščitnih sredstev, delodajalci se z delovno organizacijo, s katero imajo sklenjene kooperantske pogodbe ne dogovarjajo za skupne varstvene

ukrepe. V pogodbah, ki jih imajo delovne organizacije sklenjene z delodajalci točno piše, koliko delavcev bo delalo na določenem objektu. Prav tako je v njih zapisano, da je treba gradbišče prijaviti pristojnemu organu inspekcije dela. V zadnjem času sta se dva delavca na gradbiščih poškodovala, vendar inspektor o nesreči sploh ni bil obveščen. Do tega prihaja tudi zaradi tega, ker delovne organizacije ne kontrolirajo, koliko delavcev kooperanta dela na njihovem gradbišču. V primeru nesreče se lahko zgodi, da delodajalec zagrozi delavcem in ga odslovi. Precej je namreč primerov, ko pogodbe o zaposlitvi sploh niso sklenjene, niso registrirane pri pristojnem zavodu in delavcem delovna doba ne teče. Povprečno zaslužijo od 17 do 30 dinarjev na uro. Največkrat delajo po dvanajst ur na dan. Po kooperantski pogodbi dobi delodajalec za kvalificiranega delavca po 55 do 65 dinarjev na uro. Razlika je zanj čisti dohodek, saj do neprijavljenega in socialno nezavarovanega delavca nima nobenih obveznosti.

Posebno poglavje pa predstavljajo še prehrana in počitniška. Bivalni prostori v glavnem neprimerni.

Vse to bistveno odstopa od regijskega samoupravnega sporazuma o zagotavljanju minimalnih standardov v življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev. Res je, da so organizacije s področja gradbeništvu formalno pravno na podlagi sklenjenih pogodb čiste niso odgovorne za takšno stanje, res pa je tudi, da gre za zapiranje oči pred dejstvi, ki jih prav gotovo poznajo. Rezultati akcij družbenega pravobranilca samoupravljavanja so še enkrat pokazali, da smo v več primerih hitro pripravljene sprejeti posamezne dogovore oziroma sporazume, zlasti pa se, ko jih skušamo uresničevati v praksi.

Zalske ugotovitve seveda niso le žalske, saj bi na takšno stanje naleteli verjetno povsod drugod v Sloveniji. Potrebna bo širša republiška akcija, ki bi nepravilnim čim prej omejila, če jih ne preprečiti ne more.

JANEZ VEDENIČ

dobra knjiga

najboljši prijatelj

TO-MO-DI

TOPLI MONTAŽNI DIMNIK

LJUBLJANA
Opekarska 13
Tel. 22-113
20-641

NOVI tednik

TRGOVINA IN GOSTINSTVO

V VSE PREDELE!

LANI NISO BILE IZPOLNJENE VSE NALOGE

Trgovina in gostinstvo sta v žalski občini še vedno sorazmerno slabo razvita, pa čeprav so v zadnjih letih na tem področju dosegli nekaj pomembnih uspehov. Mislimo na izgradnjo veleblagovnice Nama v Zalcu, hotela v Preboldu, Hmezadove blagovnice v Zalcu ter blagovnice Savinjskega magazina v Sempetru. Trgovina je še zmeraj usmerjena predvsem na zadovoljevanje osnovnih potreb, zahtevnejše blago pa ljudje še vedno kupujejo v Celju in drugih centrih izven občine. Čeprav je trgovina teritorialno ugodno razporejena in je skoncentrirana v šestih vodilnih naseljih: Zalcu, Preboldu, na Polzeli, Sempetru, Petrovčah in Vranskem in tu ustvarijo 83 odstotkov vsega prometa, pa vendar ne moremo govoriti o dovolj visoki ravni te dejavnosti v ustvarjanju prometa, družbenega proizvoda ter o kvaliteti ponudb

in storitev. Da bi se stanje izboljšalo, bodo morali dosledno izvajati investicijsko politiko. Da bi temu res bilo tako, so v Zalcu predlagali povečano združevanje sredstev v sklad skupnih rezerv občine na 10,5 odstotka od ostanika dohodka. Z udeležbo bank in investitorjev bi s tem zagotovili nemoženo realizacijo sprejetih programov in nalog s področja trgovine in gostinstva. Še leta 1976 so bile investicije usklajene z žalskim srednjeročnim načrtom razvoja. Večino načrtovanih za lansko leto žal niso uresničili, kljub vsemu pa se je v občini promet močno povečal. Leta 1976 so v ti dve dejavnosti vložili blizu 88 milijonov dinarjev (indeks 1411). Leto dni kasneje so od vseh načrtovanih objektov zgradili le blagovnico v Sempetru, medtem ko hotela v Zalcu in motela na Vranskem še sedaj niso pričeli graditi.

Pospešeno poteka letos gradnja Lesnine v Levcu. Takšno neizpolnjevanje nalog ogroža predvideni razvoj, uspešnost poslovanja in gospodarstva nasploh. Ob vsem tem nikakor ne gre pozabiti nekaterih načel dogovora o temeljih prostorskega plana občine Zalec do leta 2000. Podpisniki so se med drugim obvezali, da bodo postopno omogočili vsem občanom približno enake pogoje za osnovno preskrbo, zdravstvo, varstvo... in to ne glede na kraj bivanja. Podpisniki so si enotni tudi v tem, da morajo vsa manj razvita območja biti opremljena s trgovinsko mrežo, ki brez dvoma zagotavlja nadaljnji obstoj takšnih predelov. Nove objekte osnovne preskrbe še kako potrebujejo zaselki, kot so Zaplanina, Podvrh, Marija Reka, Matke in Zalog.

Besedilo: JANEZ VEDENIK

FRANC GREBENŠEK

Pred dnevi so na pokopališču v Podkrajju pokopali zaslužnega aktivista NOB, družbenopolitičnega delavca, častnega predsednika Gasilskega društva Soštanj in upokojenega čevljarskega mojstra Franca Grebenška, ki je v 75. letu starosti nenadoma umrl na potovanju po Bosni.

Rodil se je 18. decembra 1903 v Soštanju, kjer se je pri očetu izučil čevljarske obrti, katero je vodil več desetletij do upokojitve. Že kot mladenič se je vključil v telovadno društvo Sokol, konec prve svetovne vojne pa v novo ustanovljeno gasilsko društvo, v katerem je opravljal vrsto odgovornih funkcij, za kar so ga pred leti za nepretrgano delovanje v gasilstvu izvolili za častnega predsednika Gasilskega društva Soštanj. Svojo narodno zavest je dokazal tudi v času okupacije z aktivnim in organiziranim delom kot član in odbornik Osvobodilne fronte, po osvoboditvi pa je bil vrsto let član okrajnega in mestnega ljudskega odbora Soštanj. Z vso predanostjo se je udeleževal tudi v družbenopolitičnih organizacijah: SZDL, Zvezi borcev, Društvu upokojenecov, še zlasti pa v gasilstvu, kjer si je zadnja leta nadse pridževal za izgradnjo novega gasilskega doma v Soštanju.

Za svoje vsestransko in neumorno delovanje je prejel vrsto odličij Gasilske zveze Slovenije, Gasilske zveze Jugoslavije, za planinsko udejstvovanje pa zlasti častni znak Planinske zveze Slovenije in dvoje državnih odlikovanj predsednika republike maršala Tita.

V. KOJC

Jalca Goričan

Stanko Podbregar

Anton Lukman

MED OBIRALCI

LETOS BREZ IDILIKE

90 Odstotkov Hmelja Oberejo Strojno

Dobre volje letos med savinjskimi hmeljarji zares ne manjka. V Sloveniji so lani pridelali okrog 2700 ton hmelja, letos pa kot vse kaže, ga bodo okrog 3200 ton. Na Hmezadu so nam povedali, da imajo ves hmelj že prodan in da so tudi cene ugodnejše kot lansko leto. Res je, da so ponekod pričeli obirati prehitro.

saj hmelj še ni čisto dozorel, vendar to ni nič slabega. Konec koncev hmeljarji še vedno precej dajo na tisti rek — avgust bo hmelj dal ali pa ga bo vzel. Pri tem mislijo seveda na morebitno točo, deževje ali neurje, ki lahko uničijo doberšen del pridelka. Pred dnevi smo bili na hmeljišču Stanka Podbregarja v Ojstriški vasi ter se pogovarjali z obiralci in znanim hmeljarjem.

JAKA GORICAN: »Hmelj že nekaj let nisem obiral, ker sem bil bolan. Zdravje se mi je letos popravilo in tako sem tu na hmeljišču. Dnevno ga nabereš okrog dvanajst škafov. Res je, da zaslužek ni kdo ve kako dober, pomembno pa je to, da se malce sprostim in ob tiganju mi vsi hite nazaj, ko je bila Savinjska dolina v tem času čisto drugačna. Bolj veselo je bilo vse skupaj, ampak težje.«

STANKO PODBREGAR: »S kvaliteto hmelja sem povsem zadovoljen. Letina je boljša kot leta nazaj, sicer pa pri nas obiramo ročno. Tako obran hmelj je boljši, manj ga gre v nič. Trideset obiralcev

imamo in še to same domače ljudi. Škoda le, da ne bomo mogli vsega hmelja obrati ročno, ker ga je preveč.«

ANTON LUKMAN: »Res je, da obiranje ni kdo ve kako dobro plačano, kljub vsemu pa se izplača. Hmelj obirava skupaj z ženo in letos se kar dobro nabere, pa čeprav se zdi, da še ni povsem dozorel. Včasih smo ga obirali vsi v družini in spominim se, da smo ga nekoč natrgali več kot tisoč škafov. Danes je vse skupaj pravzaprav obujanje spominov in malce rekreacije.«

Še nekaj dni in dolina zelenega zlata bo spet gola. Tehnika in čas sta napravila svoje in ljudje, ki ne živijo s hmeljarstvom, komajda vedo, da v teh dneh obirajo zeleno zlato. Na to opozarjajo le vedno bolj pusta hmeljišča in ropot obiralnih strojev. Sicer pa, v razvijajočem svetu je vse manj prostora za idiliko. Priznati je treba, da je idilika včasih tudi znak zaostalosti in ni vedno na mestu.

Besedilo: JANEZ VEDENIK
Foto: EDI MASNEC

TKANINA

n. sol. o. CELJE

TOZD VELEPRODAJA n. sol. o. CELJE, Teharska 1

posreduje prodajo naslednjega vozila:

Tovorni avto OM Cerbiatto

leto izdelave 1967, nosilnost 2 t, vozilo je v voznem stanju, začetna cena 60.000 din

Vozilo si je mogoče ogledati na dan prodaje na sedežu TOZD Veleprodaja, Teharska 1, Celje od 6. ure dalje.

Licitacija bo 4. septembra 1978 ob 9. uri v prostorih TOZD Veleprodaja, Teharska 1, Celje.

Interesenti morajo pred prodajo plačati 10 odst. varščine od izklicne cene.

Licitacija je sočasno za družbeni in zasebni sektor.

Vse podatke poravnajo kupci.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE

TOZD ZDRAVSTVENI DOM RADEČE

vabi k sodelovanju delavca za opravljanje opravil

INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN za TOZD ZD RADEČE

POGOJI:

visoka izobrazba medicinske smeri, najmanj 3 leta delovnih izkušenj v stroki, odslužen vojaški rok in 3-mesečno poskusno delo.

Osební dohodek po pravilniku o razporejanju dohodka, čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodka in skupno porabo TOZD ZDRAVSTVENI DOM RADEČE.

Prošnje vložite v 15 dneh od dneva objave razpisa na ZC CELJE — TOZD ZDRAVSTVENI DOM RADEČE.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 10 dneh po odločitvi samoupravnega organa.

Občinski koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa

občine Šmarje pri Jelšah ter občine Sentjur pri Celju in LB Splošne banke Celje

— obveščajo občane

jemalce kreditov za odpravo posledic potresa,

da je končni rok koriščenja teh kreditov 30. september 1978.

TRIM VESTI

Športniki sindikalisti celjskih organizacij združenega dela so še izkoristili zadnje lepe sončne dni in izvedli prvenstvo v stafetnem plavanju. Nastopilo je 17 ženskih ekip, ki so plavale 3 x 50 m in 21 moških ekip. Fantje so moral plavati 5 x 50 metrov. Kot zanimivost naj navedemo, da je ekipa Kovinotehne — Tehnocomercator postavila najboljši rezultat in to 2:57,4, kar je tudi rekord zadnjih tekmovalj v stafetnem plavanju.

3:05,9 Savinja A., Savinja B., Zelezarna.
Moški — Industrija: Cinkarna 3:01,6, EMO 3:12,6, Aurea 3:28,8. Gradbeništvo — Ingrad A. 2:59,8, Ingrad B. 3:46,4, Obnova 3:47,4. Storitvene organizacije — Kovinotehna — Tehnocomercator 2:57,4, Surovina 3:04,9. Promet in zveze — Zeleznica B. 3:28,2, Pit 3:51,4, Zeleznica 4:11,2. Družbene organizacije — Ljubljanska banka A. 3:22,9, Ljubljanska Banka B. 4:59,8, Stanovanjska skupnost Celje.

J. KUZMA

Nnama

MODNA REVIIJA

Nnama

DNE 9. septembra 1978, OB 20. URI

CELJE

BOGATA KONCERTNA SEZONA 1978-79

Tudi naslednja koncertna sezona bo zelo zanimiva in bogata. Obsegala bo 8 koncertov v abonmaju in nekaj popularnih komentiranih koncertov. Za na začetku sezone bosta koncertirala dva znana simfonična koncerta, **NORTH YORKSHIRE SCHOLARS SYMPHONY ORCESTRA IZ ANGLIJE** bo izvajal 7. septembra dela Smetane, Čajkovskega, Hindemitha in Elgarja. Simfonični orkester **SF (12. 10.)** bo dirigiral Celjan Anton Kolar. Repertoar bodo popestrili še trije komorni orkestri in to znameniti **MOSKOVSKI MADRIGALISTI 18. 10.**, Beograjski komorni orkester ter domačin **CELJSKI GODALNI ORKESTER** pod taktirko Valterja Rateja.

Slišali bomo tudi dva renomirana pevska zbora: **KOMORNI ZBOR RTV Ljubljana** pod vodstvom Marka Muniha in **CELJSKI KOMORNI ZBOR** pod vodstvom Vida Marcena. Med komornimi sestavi bo gotovo zelo zanimiv klavirski recital ruskega pianista **VLAĐIMIRJA BUNINA**, ki bo izvajal močnejše že na novem koncertnem klavirju dela Prokofjeva, Skrijabina in Ščedrina. Tudi **TRIO LORENZ** je Celjanom znan kot dober in odlično uigran an-

sambel. Koncerta **SLOVENSKEGA OKTETA** si pa Celjani vsako leto žele in upamo, da bo tudi v novi sestavi osvojil Celjane.

Tudi v letošnji sezoni bo KP organizirala **OPERNI ABONMA**, ki bo obsegal 7 predstav v **LJUBLJANSKI OPERI**. Te predstave bodo ob sobotah ob 18. uri. Celjske abonente bomo prepeljali v Ljubljano z Izletnikovimi avtobusi.

Komentiranih mladinskih koncertov bo 3-krat po 6 v dopoldanskih in popoldanskih urah v Celju ter po 4 koncerti v Storah in Vojniku. Izvajati jih bodo večinoma umetniki večernih koncertov.

Letos bo koncertne in operne abonente vpisovala poslovalnica **IZLETNIKA NA STANETOVU ULICI 2** od 4. septembra dalje.

Prepričani smo, da se bo lanskim abonentom pridružilo še mnogo novih prijateljev glasbe — saj si bodo z vpisom zagotovili stalen sedež, koncertni list, ki ga bodo prejeli po pošti in še mnogo cenejše vstopnice.

JURCE VREZE

CELJE

ZA KONEC: GALLUS

KONCERT V POKRAJINSKEM MUZEJU

Z letošnjimi poletnimi prireditvami, sedmimi po vrsti, ki jih je pripravilo Turistično društvo Celje ob materialni podpori Občinske kulturne skupnosti, smo lahko zadovoljni, saj so teklo neprekinjeno od 23. junija, končane pa bodo 8. septembra. Na programu je bilo sedem promenadnih koncertov in pet zelo kvalitetnih glasbenih umetniških prireditev. Za zaključek se bo predstavil Oktet Gallus iz Ljubljane.

Ustanovljen je bil 1966. leta in je ves ta čas nastopal v vseh večjih mestih naše države ter v tujini. Lani je dosegel pomemben mednarodni uspeh na koncertni turneji po ZDA.

Ansambel vodi od 1972. leta umetniški vodja Milivoj Surbek, prvi tenor pojeta Lovro Rešek in Janez Lotrič, drugi tenor Janez Zadnikar in Albert Kariž, bariton Jože Humer in Marjan Zmavc, bas pa Mirko Hlilović in Stane Češarek.

Oktet Gallus ima izredno bogat repertoar, saj nastopa kar s 120 pesmimi.

Na koncertu, ki bo v Celju, v ponedeljek, 4. septembra ob 20. uri, v dvorani Pokrajinskega muzeja, bodo med drugim zapeli pesmi Palestrine, Orlanda di Lassa, Jakoba Petelina Gallusa, Franza Schuberta, Zoltana Kodalyja, Vinka Vodopivca ter po eno dalmatinsko, hrvaško, ameriško, indijansko, italijansko in rusko narodno, tri slovenske in tri skrbške narodne.

ZORAN VUDLER

Člani Okteta Gallus: Lovro Rešek, Janez Lotrič, Janez Zadnikar, Albert Kariž, Jože Humer, Marjan Zmavc, Mirko Hlilović in Stane Češarek

PTUJSKI FESTIVAL

SREBRO ZA V. AŠIČA

Viki Ašič ni športnik, ampak vseeno dosega rezultate, ki so podobni športnim.

Viki Ašič ni športnik avtomobilist, čeprav vozi avto kot taksist!

Viki Ašič ni atlet, čeprav vsako leto s člani njegovega ansambla »teče« za nagradami ali še boljše nagrade za njim! Letos je že osmič nastopil na festivalu domače glasbe v Ptujju in osvojil dragoceno priznanje, drugo nagrado strokovne žirije, torej tiste, ki se spozna na

glasbo! Dobil je tudi tretjo nagrado za tekst in to njegov član Tone Videc.

Viki Ašič je po novem uspehu še povedal, da je nagrade vesel, da bodo kmalu posneli novo ploščo, da se pripravljajo na proslavo obletnice obstoja ansambla, ki bo proti koncu leta v Celju s slavnostnim koncertom, da bodo vedno radi šli tja, kamor jih povabijo, to pa med drugim pomeni tudi sodelovanje na našem prihodnjem izletu »100 kmečkih žena

prvič na morju, kjer je Viki s člani že stalen gost in na reviji v Libojah. Slednja bo novembra (25. in 26.), sodeloval pa bo tudi STOP (revija, v kateri je po zadnji anketi bralcev ansambel Viki Ašiča iz Celja, tega nagajivega muzikanterja na frajtonerici), osvojil sedmo

mesto za »glasbenimi športniki« Avseniki, Slaki, Miheleč, Kmetcem, Kovačičevo (iz bližnjih Stor!) in Alpskim kvintetom) z majolikami.

Neumorni Viki s svojimi fanti in dekletom (pevko, da ne bo pomote!) prizna: »Srebro je srebro. Torej gremo naprej!«

V srca ljubiteljev domače glasbe bi rad natrosil čim več dobrih zvokov. Zlatih zvokov! Kako nam je pravzaprav lepo: Borut Petrič nam priplava srebro na svetovnem prvenstvu, Viki Ašič pa priira v Ptujju! Majhne relacije sveta in koliko dobrote v njem. Ko bi le vedno bilo tako!

TONE VRABL

RAZSTAVA: CELJE IN DRUGA MESTA

CELJE IN DRUGA MESTA V prostorih Osrednje knjižnice na Muzejskem trgu v Celju bo do sredine septembra odprta razstava »Celje in druga mesta v Jugoslaviji«.

Gre za razstavo, ki jo je pripravil oddelek za obdelavo knjižničnega gradiva pod vodstvom vodje oddelka, prof. Ivanke Baumanove in za razstavo, ki s pomočjo najrazličnejših publikacij, tudi pro-

MORJE: LETOVANJE OTROK

V Jagodju pri Izoli je letos že šestič letovalo 180 otrok iz konjiške občine. Letujejo skupaj z otroci iz laške in šmarske občine. Organizacija je v rokah izobraževalne skupnosti iz Slovenskih Konjic, za strokovni kader pa poskrbi vsaka občina zase.

V konjiški občini so letos otroci prispevali minimalno vsoto, sicer pa so prišli v poštev za letovanje zdravstveno prizadeti in socialno ogroženi otroci. Več kot polovica otrok je letovala brezplačno, največji prispevek pa je znašal 500 dinarjev, najmanjši pa 300 dinarjev. Ostala potrebna sredstva so prispevale samoupravne interesne skupnosti: za izobraževanje, otroškega varstva, socialnega skrbstva in zdravstva. Prvič se je tudi zgodilo, da niso prosili za prispevke delovne organizacije.

V konjiški občini razmišljajo tudi o novem taboru za letovanje otrok, kajti sedanja kapaciteta je premajhna in tudi iz Jagodja se bo potrebno umakniti. Zato so željo po novem taboru uvrstili tudi v program samoprispevka do leta 1982. V novem taboru mislijo zajeti tudi predšolske otroke, služil pa bo tudi za šolo v naravi. Z. S.

M. ALAŠEVIĆ

MED NAGRAJENCI

V zadnji številki Novega tednika smo poročali o tem, da je na mednarodni razstavi karikature v Montrealu sodeloval tudi karikaturist iz Celja Milan Alašević. Na tej svetovni prireditvi je sodeloval s karikaturami, ki so odraz ekološkega stanja v Celju. Pred dnevi pa smo izvedeli, da je celjski karikaturist prejel za svoje delo četrto nagrado organizatorje montrealškega srečanja karikaturistov in visoko denarno nagrado. Ob tem nedvomno visokem priznanju mu iskreno čestitamo.

MLADINSKA KNJIGA
TOZD TRGOVINA

POSLOVNA ENOTA CELJE

BIROSERVIS

Celje, Stanetova 3

Nujno potrebujemo
POSLOVNE PROSTORE
v izmeri cca 100 m²,

katere vzamemo v najem
ali odkupimo

Prostori naj bodo v pritličju.

Kličite tel. štev.: 22-574 ali 21-236.

M. B.

POLZELA
TOVARNA NOGAVIC/POLZELA

LEA

ELEGANTNE
HLAČNE NOGAVICE
IZ EKLUZIVNE PREJE
TOUCHLON

AKCIJA — AKCIJA — AKCIJA — AKCIJA — AKCIJA — AKCIJA

CELJANI IN ŠTOPANJE

ZELO RAZLIČNA MIŠLJENJA

Postava, ki stoji ob cesti z dvignjenim palcem. Trikrat lahko ugibate, kaj počne ta oseba. Seveda štopa.

Odlučila sem se za anketo: kaj moji ljubi someščani mislijo o štopanju.

Tako sem pogumno zakorakala iz uredništva. Na dvorišču je iz nekega avtomobila pravkar stopil njegov lastnik. Pa sem se spomnila: kar lahko danes storiš, ne odlašaj na jutri! Ustavila sem ga z vprašanjem, če mi lahko odgovori na nekaj vprašanj za Novi tednik. Voznik me je pogledal, kot bi ga vprašala, kje je pasje stranišče. No, pa je povedal, da ni proti štopanju, da pa sam ne ustavlja zaradi odgovornosti.

Nato sem ustavila tri mlada dekleta in dva fanta. Nihče ni imel ničesar proti štopu. Stirje sami štopajo zaradi pomanjkanja denarja (studentje) ... Na vprašanje, zakaj mislijo, da jim vozniki ustavljajo, so odgovorili, da zaradi družbe in zaradi uslužnosti.

Nasproti mi je prišlo dekle dvajsetih let ... Ob mojem prvem običajnem vprašanju, ki je s čudno zagnanostjo povedala, da

se ji mudi na avtobus. Odhitela je naprej. Morda kam drugam in ne na avtobus.

Nato sem svoja vprašanja zastavila nekaj možem srednjih let. Niso bili proti štopu, a tudi zanj niso bili posebno navdušeni.

Neki starejši ženski sta mi ogorčeno razložili, da na štopu počnejo samo »tiste sumljive reči...« Pa sta še dodali, da mladina ima denar, pa se ji ga zdi škoda za avtobus. Za pivo, vinjak ... za to pa je.

Medtem sem prekrizala središče mesta sem in tja. Krenila sem mimo Evrope k železniški postaji. Tu vedno stoji cel kup zijal. Eden izmed njih je svoje oči prav očitno pasel na mojih prsih. Zasmokal mi je, jaz pa nalašč k njemu. To ga je presenetilo, saj se je korakoma pričel umikati. Na moja vprašanja ni odgovoril nič določenege. Verjetno je bil preveč presenečen.

Zdaj so moje krvoločne oči obstale na paru tridesetih let. Na vprašanja sta mi prijazno odgovorila, da sta pred leti štopala in da zdaj ustavljata vsem štoparjem.

Potem nisem imela sreče. Ustavila sem pet ljudi, pa so mi jo vsi popihali. Nihče ni hotel odgovarjati. Očitno sem se morala res grozno držati. Razjezilo me je in prisegla sem si, da bo prvi, ki ga srečam, plačal za vse.

Bil je možak srednjih let. Na moje prvo vprašanje je hitro odgovoril, da se mu mudi na avtobus.

»Prav, grem z vami do postaje. Spotoma mi boste odgovorili,« sem pohitela tudi sama.

Mož je brez besed krenil proti postaji, jaz pa s ploho besed za njim.

»Ste proti štopanju? Zakaj, mislite, da ljudje štopajo? Zakaj vozniki ustavljajo?«

Pa nisva prišla daleč. Le do Uniona.

»Poslušajte, žena me čaka na postaji,« je rekel.

»A, ja,« sem naredila nedolžen obraz in dodala: »Bom pa še njej zastavila nekaj vprašanj.«

Mož me je gledal vse bolj besno.

»No, prav, ne grem na postajo. Ampak ... ampak, za hudiča, na stranišče moram!«

»Pred vrati vas poča-

kam,« sem se mu nasmejala.

Res je krenil proti sanitarijam Evrope. Jaz pa kot angel varuh za njim. Tedaj se je obrnil in tako jezno pobilisnil z očmi, da sem se zbalala, da me s pogledom prebode.

»Prav, kaj hočete? Vprašajte že!«

In odgovarjal mi je prido kot ovčka. Povedal je, da je glede štopa nevtralen. Sam pa ne ustavlja. Ker je bil tako prijazen, sem ga osrečila s svojim odhodom. Zdaj sem zaslišala le njegov vzdih olajšanja.

Neki možki štiridesetih let mi je zaupal, da ustavlja raje fantom. Tako žena ne more biti ljubosumna.

Nagovorila sem nekega vojaka.

»Izvinj, na dužnosti sam. Ne razgovaram!«

Potem sem jo mahnila proti bencinski postaji na Teharski cesti. Ura je bila enajst dopoldne in promet zelo redek. Tako sem z vprašanji napadla kar delavca na črpalki. Povedal mi je, da je voznik in da je pred leti sam dosti štopal. Seveda, zdaj tudi sam ustavlja štoparjem.

Čakala sem in čakala in končno se je pojavil prvi avto. Stoenka. Voznik mi je povedal, da štoparjem večkrat ustavi. Tako je odgovoril tudi naslednji.

Spet je poteklo nekaj časa, da sem dočkala naslednji avto. To je bil pošarski kombi. Voznik mi je povedal, da s službenim avtomobilom ne sme ustavljati, da pa s svojim avtomobilom vedno ustavi, ne glede na to, če je štopar dekle ali fant.

»Pa vi, bi mi ustavili, če bi vas štopal ponoči?« mi je on zastavil vprašanje.

Odkrito sem mu priznala, da mu ponoči verjetno res ne bi ustavila ...

Zdaj sem se namenila k Zvezdi, da si poplaknem suho grlo. Tam pa sem, o groza ... zagledala moža, ki mi je prej hotel uiti na avtobus in na stranišče. Oči so se mu burno vrtele in moškima ob sebi je nekaj vneto razlagal. Zdajci je z roko zamahnil proti meni, jaz pa sem jo jadrno odkurila proti uredništvu. Da sem bila še maloprej žejna, sem v hipu pozabila ...

MAGDA TRATNIK

ljubljska banka

Splošna banka Celje n. sub. o.

63000 CELJE, Vodnikova 2

o b j a v i j a

potrebe po delavcih za opravljanje del in nalog:

- 1. dveh referentov usklajevalcev**
pogoji: ESS, gimnazija, SKS ali UAS ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- 2. dveh kontrolorjev vhodne kontrole dinarskih dokumentov**
pogoji: ESS, gimnazija, SKS ali UAS ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- 3. operaterja na knjigovodskih strojih v ekspozituri Laško**
pogoji: 2-letna AS ali dokončana 2 letnika ustrezne 4-letne šole ter do 1 leta ustreznih delovnih izkušenj
- 4. odpravnika**
pogoji: 2-letna AS ali dokončana 2 letnika ustrezne 4-letne šole, znanje strojepisja ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- 5. višjega referenta za akreditivno poslovanje**
- 6. višjega referenta za posle z nakazili**
pogoji pod 5. in 6.: višja šola ekonomske ali pravne smeri ter 4 leta ustreznih delovnih izkušenj, razen za višjega referenta za posle z nakazili, kjer se zahteva 3 leta ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje najmanj enega tujega jezika in opravljen izpit iz zunanjetrgovinskega poslovanja.

Kandidati naj osebno vložijo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev o šolski izobrazbi v LB Splošni banki Celje, Vodnikova ul. 2, v roku 15 dni od objave.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od sprejetja sklepa.

SOLSKI KOVINARSKI IN METALURŠKI CENTER ŠTORE TOZD DOM UČENCEV ŠTORE

o b j a v i j a
prosta dela in naloge

VZGOJITELJA
(pogoji po zakonu o srednjem šolstvu)

HISNIKA
— KV mizar, ključavničar, vodovodni inštalater ali električar

Nastop čela 1. 9. 1978.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Poizkusna doba 3 mesece.

Prijave na naslov: TOZD DOM UČENCEV ŠTORE p. 63220 Štore.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE TOZD SPLOŠNA MEDICINA CELJE

o b j a v i j a
prosta dela in naloge

1. VODJA DELOVNE ENOTE PATRONAŽA

POGOJI:
— višja medicinska sestra
— najmanj 5 let izkušenj v patronažni službi
— družbeno politično razgledana in angažirana

Osební dohodek po pravilniku.

2. PATRONAŽNA SESTRA

POGOJI: višja medicinska sestra z opravljenim strokovnim izpitom

Nastop delovnih opravil po dogovoru.

Osební dohodek po pravilniku.

Prošnje vložite v 15 dneh od dneva objave razpisa na Zdravstveni center Celje, TOZD Splošna medicina Celje.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sklepu samoupravnega organa.

Tovarna konfekcijskih in športnih izdelkov

vabi k sodelovanju naslednje nosilce del in nalog

1. PRODAJALEC

— KV — trgovske stroke
— 2 leti delovnih izkušenj
Opravljanje del in nalog je za določen čas.

2. ZBIRALKA

— KV — trgovske stroke
— 6 mesecev delovnih izkušenj
Kandidati naj predložijo prijave o izpolnjevanju pogojev in dokazil o izobrazbi na kadrovske službo Tovarne konfekcijskih in športnih izdelkov TO-
PER — CELJE, Teharska cesta 4, najkasneje v 15 dneh po objavi.

informativni tednik dela

TURIZEM, TRANSPORT IN GOSTINSTVO

Z VLAKOM IZ EMA V TOBI

ZA MNOŽIČEN PREVOZ POSKRBELE TTG CELJE

Turistična poslovalnica za turizem, transport in gostinstvo — TTG Celje organizira izlete z vsemi prevoznimi sredstvi in to v domovini in tujini. Tudi če hočete brezskrbno letovati, se obrnite na to poslovalnico, ki poskrbi tudi za prodajo vseh vrst vozovnic z vsemi prevoznimi sredstvi. Menjavajo tudi tujo valuto in dajejo informacije za vse vrste prometa. Prodajajo tudi aranžmaje drugih agencij in ni se jim letos še zgodilo, da bi se kdo pritožil.

TTG-jeva »specialiteta« pa so množični prevozi z vlakom, ki so jih opravili že precej in imajo tudi z njimi temu primerne izkušnje. Zadnji, o katerem pišemo danes, je le eden izmed mnogih, ki jih imajo že za sabo.

Na vlakih nudijo tudi gostinske usluge, ki jih opravlja poslovna enota Kolodvorska restavracija in turistična poslovalnica TTG Celje.

V soboto, ob dnevu EMA in Emovega TOZDA TOBI v Bistrici pri Limbušu pod Pohorjem, ki je praznoval svojo 50-letnico, je bilo potrebno iz Celja v Bistrico prepeljati 1.500 Emovih delavcev. Kajti v Bistrici je bila organizirana jubileju na čast množična proslava.

Direkten prevoz iz tovarne

Organizatorji EMA so se obrnili na TTG Celje, ki je prevzel ta množičen prevoz in postavil kompozicijo vlaka z dvanajstimi vagoni na železniške tirne pri tovarni EMO, kjer se sicer odvija samo tovorni promet. Tako Emovih delavcem ni bilo potrebno hoditi na železniško postajo, ampak so se na proslavo odpeljali kar od »doma«.

Dobri, stari hlapon

Tako se je v soboto zjutraj zbrala pred vlakom velika množica. Bilo je tudi veliko družin z majhnimi otroci, katerim je vožnja z vlakom pravo doživetje. Pa ne mislite, da tudi za odrasle ne! Marsikateri se že dolgo ni popeljal s starim hlaponom, ki tako prijetno ziblje in nas popelje mimo nešteti vasi in voda. Čeprav je bila zgodnja jutranja ura in so oči še lezle skupaj, je marsikdo premagal dremavico, da si je ogledoval pokrajino, ki je brzela mimo. Da je človek lažje zdržal in ostal buden so poskrbela ljubka dekleta, ki so nevsiljivo ponujala pijačo, seveda, v organizaciji TTG iz Celja. Ljubke male stekleničke so prišle kar prav za jutranje ogrevanje.

Prehitro na cilju

Prepeljati 1.500 delavcev in poskrbeti za njihovo udobje (za prevoz je poskrbela prometna sekcija, za udobje pa poslovna enota Kolodvorska restavracija in turistična poslovalnica TTG Celje), ni od muh. Vendar je šlo vse po sreči in komaj smo se dobro namestili, že smo se po dobri uri znašli v Bistrici pri Limbušu. Prehitro je vse minilo, saj je bila vožnja

z vlakom udobna in prijetna, zlasti pa je navdušila mladež, ki je razočarana stopala z vlaka.

Sprejem z godbo

Na postaji je čakala godba, ki je zaigrala Emovim delavcem koračnico v sprejem. Velika množica se je napotila na prizorišče svečanosti, ki se je odvijala v počastitev 50-letnice Emovega TOZDA TOBI! Pred začetkom proslave je vsakdo lahko obiskal še razstavo, kjer so bili prikazani Emovi izdelki.

Kljub neprijetnemu vremenu je bilo vzdušje svečano, za razpoloženje pa je poskrbela pihalna godba iz Stor. Kljub temu je morda kdo pomislil, kako prijetno je bilo v v laku, kjer je bilo udobno in toplo. Tu, pa tak mraz!

Proslava

Množica ljudi se je zbrala na velikem travniku pod kulturnim domom. Svečani proslavi so prisostvovali med drugimi tudi narodni heroj Peter Stante-Skala, predsednik občinske skupščine iz Celja prof. Jože Marolt, sekretar občinskega komiteja Celje Stane Seničar in drugi vidni družbenopolitični delavci. Slavnostna govornika na proslavi sta bila podpredsednik republiškega sveta ZSS Miran Potrč in glavni direktor EMA iz Celja Franci Gazvoda. Oba sta poudarila, da le medsebojno sodelovanje pripelje do uspehov, katere so zabeležili tako v EMU kot tudi v TOBIJU.

Sledil je bogat kulturni program, s pevskimi, recitacijskimi in plesnimi točkami.

Sodelovanje vse leto

To pristrčno sodelovanje med Emovci in Tobijevci pa ni trajalo samo ta dan, temveč se je odvijalo vse leto. Organizirali so tekmovanja v proizvodnji, imeli pa so tudi športna tekmovanja. Močno je bilo tudi sodelovanje med krajevno skupnostjo Gaberje in krajevno skupnostjo Ruše, kamor sodijo tudi različ-

Slavnostni govornik na proslavi Miran Potrč, podpredsednik republiškega sveta ZSS

na društva iz Bistrice. Bistrica nima svoje krajevne skupnosti, zato je priključena k Rušam. Emovci so pomagali urediti v Bistrici delček komunale.

Popoldansko rajanje

Po končani proslavi so postregli z odličnim partizanskim golažem, ki je prijal vsem po vrsti, čeprav se je bilo potrebno postaviti zanj v vrsto. Nasititi toliko množico ni lahko, vendar so pripadniki naše vojske to nalogo dobro opravili. Velika ploščad je bila že naređ za popoldansko rajanje, ki se je po kosilu začelo kar kmalu. Ljudje so bili zadovoljni, nasmejani in veselega razpoloženja. Ogrelji so no-tranjost, zato jim zunanji mraz ni šel več do živega. Rajanje je trajalo do osemnajste ure, ko je bilo treba prenehati z veseljem v Bistrici in nadaljevati v vlaku.

Zadovoljni s prevozom

Izkoristili smo priložnost in povprašali nekatere Emove delavce, kako so bili zadovoljni s prevozom. Vsem je ugajal tak način prevažanja, saj ni bil utrudljiv in počasen. Dejali so še, da se preveč pozablja na vlak in da so veseli, ker je bila organizacija zelo dobra. Ko so se zvečer pripeljali v Celje, na glavno postajo niso bili utrujeni. Le polni so bili doživetij celega dne, med njimi tudi vožnje z vlakom, ki se vedno bolj vrača med naša prevozna sredstva.

Zahtevno tehnično delo

TTG Celje, skupaj s prometno sekcijo je svoje delo dobro opravil. »EMO je dober partner z železnico, zato čutimo obveznost, da nudimo tako uslugo. To je zahtevno tehnično delo«, je povedal glavni direktor TTG Celje Milan Gerželj.

Mi pa še dodajmo, da je bil množični prevoz 1.500 Emovih delavcev dobro organiziran. Najvažnejše pa je zadovoljstvo ljudi in tega so TTG-jevci prejeli v polni meri.

EP

Zjutraj, pred odhodom na proslavo, Emovi delavci pred vlakom

Tisoč petsto delavcev spremlja kulturni program

OPOZORILO KMETOM

Precej na začetku bi radi poudarili, da so naši kmetje do svojega zdravja in počutja preveč brezbržni. Sele, ko se zgodi nesreča, začno razmišljati, kako dobro bi bilo, če bi se bili o pravem času zavarovali.

Vse kmetijske organizacije se trudijo, da bi pomagale, kolikor se da. V ta namen imajo tudi svoje sklade. Tak primer je sklad, ki ga ustvarjajo kmetje sami. Ko prodajo govedo, prispevajo v skupni sklad vsak po trideset dinarjev. Če pa se kateremu od rejcev pitalenc ali krava po nesreči zduši ali pogine zaradi druge bolezni, lahko kmet iz sklada dobi delno povrnjene stroške oziroma zgubo, ki jo je utrpel. Kmet bi lahko dobil vrednost celotnega goveda, če bi se sodelavci, kmetje odločili, da bi prispevali v sklad več kakor trideset dinarjev. Sklad bi bil močnejši in bi lahko kril zgubo prav vsem.

Kadar se kmetje odločajo o tem, da bi morali dati denar v sklad, so enoglasno za majhno vsoto, ko pa pride do škode, so vsi oškodovanci prepričani, da je sklad premajhen.

Opozorili pa bi radi kmete še na en sklad, ki ga ustvarjajo delavci in kmetje. To je sklad invalidsko-pokojninskega zavarovanja. Iz tega sklada dobivajo delavci pokojnino. Dobivajo pa jo tudi vsi tisti kmetje, ki so se odločili, da se bodo preko kmetijske organizacije zavarovali kot delavci. Takih kmetov je, žal, zelo malo. Pa še tisti, ki so se pripravljali zavarovati za krajši čas, navadno ne vedo, kako gre ta reč, zato bi jih radi opozorili na nekatera dejstva. Do konca letošnjega leta je še možno, da se kmetje zavarujejo za nazaj. To je velika ugodnost. Zavarovanje za nazaj je skupnost omogočila le kmetom. Delavci nimajo te možnosti. Zavarovanje ni isto, kot dokup let. Torej, kdor se ne bo sedaj do konca leta zavaroval, z dokupom let ne bo mogel rešiti svojega problema. Da bi besede ne zvenele tako prazno, povejmo primer.

Kmet je bil v svojih mladih letih zaposlen kot hlapec. Po tem pa je bil tudi v narodnoosvobodilni borbi aktivno udeležen. Sedaj se bliža šestdesetim letom in bi rad imel pokojnino. Kako jo bo dobil?

Za čas, ko je služil kot hlapec, ima priznano delovno dobo. Za to delovno dobo so mu izdali odločbo. Tudi za sodelovanje v narodnoosvobodilni borbi ima odločbo. Zal pa nima dovolj let zavarovalne dobe. Učeno rečejo, da nima prave gostote let. Se pravi, da ni bil zadosti dolgo zavarovan. Takega zavarovanja ni mogoče sedaj naenkrat kupiti. Zakon pa omogoča, da si sme kmet pridobiti zavarovalno dobo od 1. 1. 1973., če hoče. Kmet se je torej zavaroval za nazaj. Seveda je moral plačati prispevke, ki so jih v teh letih v pokojninski sklad plačevali delavci. S tem pa je pridobil dovolj zavarovalne dobe, da se je lahko upokojil, ko je izpolnil šestdeset let. Kmet je bil tudi borec. Zato mu pripada še dodatek. Danes dobi okrog tritisoč novih dinarjev mesečne pokojnine. Pričakoval je kmečko pokojnino, pridobil pa si je delavsko, ker to še do konca letošnjega leta zakon omogoča.

Opozarjamo predvsem vse kmete borec, da se čim prej pobrigajo zase in se zavarujejo kot delavci. V vseh kmetijsko razvitih državah je v navadi, da kmet goji eno govedo zase. Za to, da bo z izkupičkom plačal pokojninsko zavarovanje. Le pri nas se zdi škoda denarja za človeka. Ni ga škoda za traktor, ne za priključke, ti morajo biti pri hiši. Brez njih se ne da gospodariti. Brez gospodarja pa...

Upamo, da se bodo kmetje borci v večjem številu, kot doslej, odločili za zavarovanje. Kmetje borci imajo namreč ugodnosti, ki jih drugi kmetje nimajo. Zato je prav, da bi si pridobili dovolj zavarovalne dobe in na stara leta primerno pokojnino.

IDA TEPEJ

ZANIMIVOST

ROJ ČEBEL NA ROKI

Franc in Jože Jezernik, oče in sin, iz Ponikve pri Žalcu sta stara čebelarja. Letošnje poletje pa se jima je zgodilo nekaj posebnega. Da bi rešila svoje čebele (roj čebel) na drevesu, je oče k drevesu prislonil lesen ogrebnik, na katerega so šle čebele, sin pa je nato z dvema prstoma prijel matico. Za njo pa so poča-

si prišle na roko vse ostale čebele. In zanimivo: čebele so bile mirne, tako da Jožeta niti ena sama ni pičila. Z rojem na desni roki se je Jože tudi slikal. Ker pa je bilo le nekoliko neprijetno držati na rokah čebele, ki so gomazele

in lezle gor in dol, je z levico prijel spet matico (na desnici so bile namreč čebele), jo položil v panj, za njo pa so počasi, tako kot so priletele na roko, z roke tudi odletele vse čebele. Roj je bil tako rešen.

bm

MI IN ZDRAVJE

DELOVNO OKOLJE

PIŠE: MGR. DR. BOGOMIR HRASOVEC

Človek lahko v daljših časovnih obdobjih oddaja le toliko energije, kolikor jo sprejema s hrano, seveda obstoje tu razni mehanizmi, ki vzdržujejo ravnovesje med sprejemom in oddajo te energije, vse to pa ima neposreden vpliv tudi na našo delovno storilnost. V zadnjem času je postalo očitno, da se s spremembo dosedaj običajnih in uporabljenih tehnoloških postopkov tehtnica teže dela iz področja težjih del vedno bolj nagiba na stran lažjih delovnih opravil, seveda zahvaljujoč napredkom tehnike in znanosti tudi na tem področju. Svetovne statistike beležijo, da je bilo še v letih po 1. svetovni vojni procentualno lažjih del le cca 20 do 24 odstotkov, že nekaj let nazaj pa je tu bistveno drugače, tako imamo lahkkih del že cca 60-70 odstotkov, težkih fizičnih del je pa ostalo bore malo, nekako okoli 10 do 15 odstotkov. To pogojuje med drugim tudi večja zaposlitev žena pri delu, na drugi strani pa že preje navedeni tehnični napredki v obliki mehanizacije, racionalizacije in avtomatizacije. Če torej hočemo odgovoriti na vprašanje o potrebnih kalorijah, ki jih sprejemamo s hrano, moramo povedati, da predstavljajo osnovo za oceno energetskih potreb telesa študije časa in študije delovnih opravil med poklenim delom in onih v prostem času, tako pridemo do pojma celokupne telesne presnove ter do tega podatka, koliko moramo nadoknaditi s hrano med delom porabljenih kalorij. O vseh teh stvareh razglabljata fiziologija in higiena prehrane, ki igrata važno vlo-

go v preventivni medicini, zlasti je važen njihov vpliv v srednji življenjski dobi in v visoki starosti.

Glede na naše življenjske prilike in pri nas uveljavljeni delovni čas je zelo važno mesto pripadalo dobro urejeni družbeni prehrani, saj iz naših statistik vemo, da zaradi večje oddaljenosti in zgodnjega vstajanja večje število naših delavcev prihaja na delo tešč, to se pravi, da izpustijo prvi jutranji obroki in s tem tudi organizem ne dobi tistih prepotrebni kalorij, ki jih rabi vsak dan pri začetku del.

Na tem mestu mora seveda vskočiti zdravstvena služba, ki mora z ostalimi za to odgovornimi dejavniki v delovnih organizacijah aktivno posegati v pravilno organizacijo družbene prehrane ter izkoristiti možnost, da deluje kot nek terapevt pravilne prehrane za daljše obdobje. Seveda uspehi, ki jih tu želimo skupaj doseči, ne pridejo čez noč. Potrebno je dosti dobre volje, sporazumevanja, prepričevanja in drugih oblik vplivov, da lahko tudi praktično uveljavimo znanstveno veljavne dosežke na področju higiene in fiziologije prehrane. Fiziološki optimum prehrane, ki naj bi ga poskušali uveljaviti, govori o tem, da mora biti hrana mešana in zadostna menjava in takšna, da bo primerna za vsako starost in pri tem potrebne storilnostne sposobnosti organizma. Hrana naj bo končno takšna, da bo dovedla do občutka sitosti, da bo človek ob njej užival in da bo z njo zadovoljen, ne sme pa povzročati akutnih

in kroničnih obolenj ter vplivati na človekovo blagostanje. Nekoč veljavni trije principi prehrane, po katerih naj se orientirajo vsi glavni in stranski obroki hrane med dnevom to so okusnost, sitost in koristnost se v osnovi do današnjih dni niso spremenili. Iz tega tudi sledi glavna praktična vodila prehrane, ki govorijo, da mora biti hrana kalorično prilagojena individualnim potrebam, uravnoteženi morajo biti glavni prehranski elementi, potrebno je kriti vitalno važne sestavine hrane (vitamini minerali), in nazadnje je važno, da je hrana okusno pripravljena in končno tudi servirana. Pri tem je potrebno upoštevati, da morajo hrano v ustreznih procentih sestavljati tri osnovne sestavine in sicer beljakovine, maсти in ogljikovi hidrati, upoštevajoč tu zlasti fizične obremenitve pri delu, čeprav ne gre prezreti tudi drugih činiteljev, ki imajo pri tem svoj vpliv, naj omenim le različne prehranske navade, letni čas, spol pa seveda ne nazadnje tudi možne individualne razlike. Tako naj bi odstotek beljakovin v celokupni hrani znašal od 15 do 18 odstotkov. Važno je tu poudariti, da ne velja več splošno pravilo, da potrebuje organizem dnevno 1 gr beljakovin na telesno težo, ampak je že daj časa znano, da mora znašati najmanj 1,3 gr na kilogram telesne teže, sicer pomanjkanje beljakovin privede lahko do zmanjšanja telesne in duševne aktivnosti, zlasti je važno to upoštevati v starosti in se tako s pravico beljakovine imenujejo tudi »kofeina« starosti. Seveda pa so ravno važni viri beljakovin kot so meso, ribe in jajca med najdražjimi, obstoja nevarnost, da jih pri sestavljanju jedilnikov zanemarjamo, no kljub temu imamo še druge možnosti, v zadnjem času so zelo često uporabljene produkti kot skute in razne vrste jogurtov.

PRIPOROČA

V »teju« v Celju na oddelku obutev lahko v teh dneh kupite čevlje za otroke, moške in ženske. Zlasti za slednje je veliko izbira. Cena se suče od 430 din. Seveda — navzgor! Nekaj modelov iz bogate kolekcije v »teju« lahko vidite tudi na naših posnetkih!

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

ZAPIS O PLANINSKEM PRAZNIKU

OJ, TRIGLAV MOJ DOM...

Dvesto let vzpona na Triglav. Velikostna proslava. Tolikšnega števila ljudi skupaj se nisem videla.

Ob petih zjutraj smo krenili iz Celja. Diana je poskakovala po cesti proti Ljubljani. Najprej zaspanost, nato živahen klepet in Bohinj je bil naenkrat pred nami. Ljudi se je trijo in prava umetnost je bilo najti parkirni prostor za avto.

Nedelja dopoldne. Ob desetih se je pričela zaključna proslava v Ribčevem lazu. Tu so odkrili spomenik štirim arčnim možem, ki so se na ta dan, 27. avgusta, pred dvesto leti prvi povzpeli na Tri-

glav. Odkrili so spomenik Lukci Korošcu, Matevžu Kosu, Stefanu Rožiču in Lovrencu Willomitzerju, vsem doma iz Bohinja.

Proslava je potekala pod pokroviteljstvom Edvarda Kardelja, ki pa je svojo odsotnost upravičil. Zastopal ga je dr. Marijan Breclj. Slavnostni govornik pa je bil predsednik Planinske zveze Slovenije, dr. Miha Potočnik, ki je med drugim poudaril, da je Triglav simbol našega boja za svobodo, simbol boja za obstanek.

xxx
Ozirala sem se po gneči, če bom ujela kak znan obraz.

Zelega sem srečati kakšnega celjskega planinca, ki bi mi povedal kaj več o svojih planinskih poteh. Zlasti na Triglav. Toda, kako bi ga naj našla v tej gneči?

Tedaj me je nekdo potegnil za rokav.

»Kaj pa ti tukaj?« se mi je zasmeljal v obraz sosed iz Zagrada, Ernest Stoklas. Namesto, da bi jaz našla žrtev, je žrtev našla mene.

»Kdaj ste začeli hoditi v hribe?« sem pohitea z vprašanjem.

In pripovedoval je, da je začel z desetimi leti. Njegove prve ture so bili okoliški hribi: Hudičev graben, Celjska

koča... nato Savinjske Alpe. S prijatelji je večkrat kolesaril v Logarsko dolino, nato pa peš proti skalam, stenam, proti Škarjam, Korošici...

»Na Triglavu sem bil prvič z dvajsetimi leti. To je bila tradicionalna smer. Iz Mojstrane preko Vrat na Triglav in nato preko Sedmerih jezer in Komne v Bohinj...«

Potem je bil na Triglavu približno petindvajsetkrat.

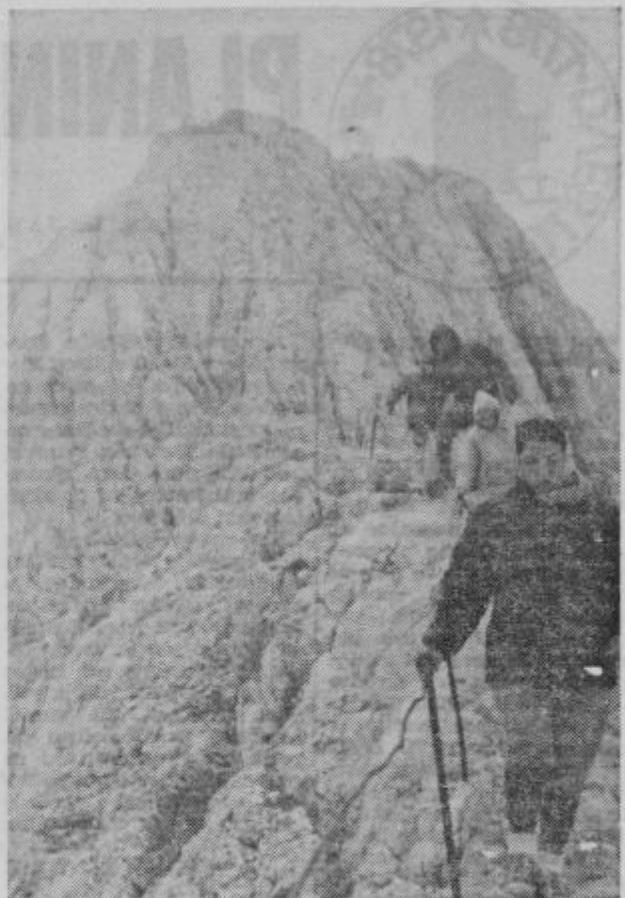
Naj povem, da je Ernest Stoklas alpinist in gospodar reševalne službe v Celju. Ima tudi izpit za vodnika visokogorskega smučanja.

»Kaj vas je prvič najbolj prevzelo?«

»Severna triglavska stena. Sicer pa me Triglav vedno znova očara. Vsakič odkrijem kaj novega...«

»In vaš alpinizem?«

»Z alpinizmom sem se pričel ukvarjati šele po vojni. Preplezal sem Stajersko Rinko, Salejevo in Čudovo smer, severno steno Ojstrice, Strehovčovo peč in nekaj smeri na Velikem Kleku. Šel sem tudi na Mont Blanc. Pošteno me je zdelal.«

Triglav je osvojen, in zdaj pot navzdol... Sprejaj Anica Stoklas.

Veselo in ponosno mimo koč pri Sedmerih jezerih. V sredini Anica Stoklas...

Da bi dolgo!

Nato sta se izgubila v gneči, jaz pa sem poiskala prijatelje in skupaj smo krenili proti Uskovnici. Nedeljo smo hoteli izkoristiti do konca.

Praznično vzdušje je prišlo tudi med nas.

Toda poti in srečanj še ni bilo konec. V gneči zastava planinskega društva Zalec. Ob njej pa možak v gozdericah in planinskih hlačah.

Bil je Florjan Šoh, načelnik podkomisije za varstvo narave in vodja markacistov.

»Da, iz Savinjske doline nas je tu precej planincev. Iz Prebolda 50, Zabukovice 54, Zalca 50, prav toliko iz Polzele. Tudi iz Šoštanja jih je prišlo petdeset, pa iz Laškega, Rimskega. Toplic prav tako... Vsi smo prišli z lastnimi avtobusi in v okviru planinskih društev.«

Prišli so mnogi, organizirano, le celjski planinci takšnega skupnega izleta niso pripravili...

MAGDA TRATNIK

IZ ZGODOVINE NOV V CELJU (6)

ŠKOFJA VAS Z OKOLICO

PISE: FRANJO FIJAVZ

V teh krajih je imelo napredno delavsko in kmečko gibanje v predvojnih letih svojo tradicijo. Iz skupine aktivnih mladih delavcev so bili najaktivnejši Franc Steklič, Alojz Vrečko, Zagožen Jože, Milan Kožuh, Boris Bekež, Ivan Okorn, Franc Kožuh, Franjo Flis, Rudi Dežman, Marija Kožuh, Janko Vrečko in še nekateri drugi. Tako je bilo omogočeno, da so v tem okolju našli zavetišče že v prvih tednih odporiškega delovanja voditelji političnih in vojaških akcij. Tu je imel od maja do septembra oporišče Pokrajinski komite KPS za Stajersko. Sestanki so bili najpogosteje pri Kožuhovih in Vrečkovih. K njim so prihajali Miloš Zidanišek, član CK KPS in CK KPJ, ki je bil tedaj član Vojnega komiteja pri CK in odgovoren za pripravo oboroženega upora in boja na Stajerskem. Prav tako so prihajali v Škofjo vas sekretar PK Slavko Šlander-Aleš, člana Leon Novak-Feliks in Blaž Růček-Silvo, članici pokrajinskega vodstva SKOJ Vera Slander in Slava Klavara in seveda tudi člani celjskega okrožnega komiteja Franjo Vrnunč, Peter Stante, Tone Grčar, člani mladinske organizacije Dušan Finžgar, Miro Sira, Tonček Koz in drugi.

Kakor enako marsikje drugod po Sloveniji, tako je tudi v Škofji vasi in njeni okolici omogočilo predvojno delovanje napredne delavske in

kmečke mladine komunistični partiji, da je lažje in hitreje prišlo do priprav za boj proti okupatorju.

Pomembno vlogo pri prebujanju podeželske mladine je imelo Društvo kmečkih fantov in deklet, ustanovljeno v

kmečko, temveč tudi do sodelovanja z delavsko mladino. Nič več se niso delili na klerikalce in liberalce.

V 1937. letu je bilo ustanovljeno za Škofjo vas in okolico delavsko prosvetno društvo »Vzajemnost«. Vela-

vplivalo na povečanje delavske in revolucionarne zavesti v širši okolici.

V bližnji Ljubečni je skoraj leto dni prebival pri svojih sestrah — učiteljicah, Mileni in Zori, predvojni komunist Stane Zagar, kasnejši voditelj osvobodilnega gibanja na Gorenjskem, narodni heroj. Ko je bil 1940. leta odpuščen iz službe zaradi sodelovanja v naprednem gibanju, se je s pomočjo pristaveh zaposlil kot pomožen tajnik na občini v Škofji vasi. S svojimi otroki — Izto, kom, Stanetom in Slavko — je politično razgibal vso okolico.

Janko Sikvarča-Modras, narodni heroj

Bratomil Rebek, član mestnega odbora OF v Celju v letu 1941/42

Škofji vasi 1934. leta. Do tedaj so bila tudi tukaj, kot mnogokje na vasi, manjša ali večja trenja med kmečko mladino. Pod vplivom organizatorjev naprednih družbenih tokov je prihajalo ne le do sporazumevanja med

nilo se je okoli sto delavcev in delavk, zaposlenih v celjski industriji in domači tovarni volnenih odev. S predavanji o položaju delavstva v kapitalistični družbi doma in v svetu, z odrskimi predstavi in izletmi, je društvo

Nekateri tedanjí mladinci, vključeni v »Vzajemnost« in Društvo kmečkih fantov in deklet, so postali zadnje leto pred vojno člani komunistične mladine. Udeleževali so se tudi predavanj v celjski predmestni gostilni »Amerikaa«. V tistih mesecih je prišlo do sestanka vseh odborov »Vzajemnost« in DKFID. Posvetovali so se o načinu uspešnega delovanja med mladino. O njihovih nalogah jim je govorila Vera Slander, doma iz Latkove vasi pri Preboldu, bivša dijakinja celjske gimnazije, v tistem času visokošolka, ki se je udeleževala podobnih sestankov v raznih krajih celjskega področja. Na omenjenem sestanku je govoril Stane Zagar o hitlerizmu, o nemškem zavzetju Avstrije, Čehoslovaške, o

Av gust Lešnik

Drago Hojkar

splošni vojni nevarnosti in o moči Rdeče armade.

Se bi lahko naštevati ljudi in dogodke, še izpričevali razmere v zadnjih dveh, treh letih pred pričetkom druge svetovne vojne in opisovali na kakšne načine in s koliko prizadevnostjo so člani komunistične stranke in njihovi somišljeniki dopovedovali ljudem o preteči vojni nevarnosti, da ne smejo nasediti hitlerjanski propagandi o boljšem in lepšem življenju pod Hitlerjem, da naj bodo enotni in solidarni v boju delavskega razreda za svoje pravice, da naj opustijo strankarske prepire. Vojna je tedaj že trkala na vrata mnogih evropskih držav. Položaj je bil iz meseca v mesec resnejši. Meščanske vlade in državniki so zapadali pod vpliv nemških vojni uspehov in groženj potem, ko so Nemci zasedli Avstrijo, Čehoslovaško in pretili Franciji in Poljski ter zahtevali od njiju, da jim vrnejo po prvi svetovni vojni »odvzeta« predele ozemelj. Posledice so bile vidne. Dr-

žavniki, od katerih je prej evropsko prebivalstvo pričakovalo, da bodo vplivali na Hitlerja in na ustavitev nemških ozemeljskih apetitov, so klonili. V to politiko močnih, predvsem v Anglijo, evropski delavski razred in enako pri nas, ni veroval, ker ga je razočarala politika ob reševanju španske državljanske vojne, saj je šlo vse zalaganje Anglije in Francije v korist Francovega režima. Zato je najzavednejši del delavskega razreda skupno z naprednimi ljudmi iz vrst kmetov in umskih delavcev stalno vztrajal in trdil, da bo prišel čas poraza Hitlerjeve vojske, da bo Sovjetska zveza tista, ki bo strla nacizem. Zaupanje v to je bilo velikansko, toda ogromne so bile tudi žrtve preden se je to uresničilo. Med njimi so bili tudi mnogi, premnogi izmed tistih, ki so v celjski okolici in pravtako v Škofji vasi verovali v Hitlerjev poraz, delovali v tej smeri a žal, tudi salico tej smeri, a žal, tudi sami v tem boju vejkjo pretrpeli ali padli.

ROKOMET

Z MLADIMI MOČMI

Sredi čudovitih gorskih travnikov in smrekovih gozdov so našli odličan prostor za prave celjski rokometiši. Mir, svež in čist zrak, mehke podloge travnikov za tek, lepa asfaltirana igrišča, savna, uteži... vse to jim je bilo v pomoč pri nabiranju kondicije za bližnje nastope v prvi zvezni ligi, kjer Celjani kljub pomlajeni ekipi pričakujejo vsaj ponovitev zadnjih dveh uvrstitev in to dveh sedmih mest!

Včeraj se je vrnila z desetdnevnih priprav na Pungartu na Pohorju rokometna ekipa Celja, ki se bo zdaj še doma pripravljala za bližnji start v prvi zvezni ligi. Startala bo verjetno doslej najmlajša ekipa, saj jo v glavnem sestavljajo mladinci. Trener Slobodan Mišković je bil s pripravami sicer zadovoljen, moti ga le to, da prve dni niso bili kompletni. Nekaj problemov bo tudi v Celju, saj bo dvorana Golovec v zaključni fazi rokometnih priprav v glavnem zasledena s sejmi, tako da bo možno v njej trenirati. Sicer pa imajo celjski rokometiši v prvih osmih kolidih neugoden žreb, saj bodo igrali doma samo tri tekme in zunaj pet. Razpored v prvih osmih kolidih je takle: z Borcem v Banjaluki, doma z novincem Borcem iz Uroševca, gostovanje v Sarajevu proti Železničarju, doma s Crvenko, gostovanje v Zavidovičih proti Krivajli, doma z Dubočico in spet dve gostovanji v Šabcu proti Metaloplastiki in Medveščaku v Zagrebu...

TONE VRABL

Pozdrav tebi, Triglav, svetilnik Jugoslavije!

Profesor Tine Orel, pred leti ravnatelj celjske gimnazije, sicer pa širok človek s posebno nagnjenostjo do ljubiteljstva planin in sveta okoli njih, je na proslavi 200-letnice prvega vzpona na našo najvišjo goro Triglav med drugim rekel:

»Priti na Triglav je več kot samo sport!«

Tine Orel, dolgoletni urednik časnika oziroma revije za planince ima prav. Zavzeti Triglav ne pomeni samo športni dosežek, ampak pomeni tudi osvoboditi tisto, kar sveti po vsej Jugoslaviji in tudi izven nje! Najvišja gora v Jugoslaviji je naš svetilnik, ki z na-

šimi ljudmi in njihovimi srci varuje svobodno Jugoslavijo!

Verjamemo: Jugoslavija je in bo svobodna, ker jo varujejo preko najvišjega svetilnika Triglava naši ljudje in v njih srčna srca.

Oj Triglav, moj dom!
Triglav, res si naš dom!

Po smetražju bi morali skupaj vzložititi tri Triglave, da bi dobili enega osemstisočaka v Himalaji! Vendar, tudi vrh v Himalaji se ne more primerjati z našim Triglavom, ki ni velik po višini, ampak drugače! In v tem je moč! Čestitamo!

TONE VRABL

ATLETIKA

SREČNO, ROK, V PRAGI!

V glavnem mestu Čehoslovaške, Pragi, se je začelo evropsko prvenstvo v atletiki, kjer med najboljšimi podalniki kraljice športov nastopajo tudi jugoslovanski atleti. V majhni ekipi dvanajstih mož in dveh žensk je tudi tokrat Celjan in to mladi Rok Kopitar, ki bo v Pragi poskušal doseči čimveč v svoji specialni disciplini, teku na 400 m ovire (letos ima devetnajsti čas v Evropi!) in

štafeti 4x400 m (obeta se nastop v finalu!).

Rok, srečno v Pragi!

Rok, naj ti bo Praga »praga« za še večje dosežke prihodnje leto na MIS 79 v Splitu in leto kasneje na OI Moskva 80!

Stanka in Numan (Lovše-Prezljeva ter Ukič), ne bodita preveč žalostna, ker sta kljub zelo dobrim dosežkom ostala doma! Ne obupajta in ne obupajta! Tudi če ne po-

tujeta na EP v Prago, Celjani kot poznani atletski vrtnički znamo ceniti vajine in vseh vaših kolegov rezultate. Torej: Roku srečno v Pragi, Stanka in Numan ter vsi ostali pri AD Kladivar pa srečno doma v naslednjih mesecih in letih.

Naša atletika (tudi celjska!) je ponovno prisotna sredi starega kontinenta Evrope!

T. VRABL

POZDRAVI IZ PRIPRAV

Rokometiši Aera Celje in Minerve iz Griž so se v zadnjih dneh pripravljali za bližnje nastope za nove točke na idiličnih terenih Pungarta (Grmovskov dom) in Male Kope ter nam od tam tudi poslali pristrčne pozdrave.

Naš odgovor je takšen: hvala za pozdrave z željo, da bodo priprave resnično uspele in da bosta obe ekipi v naslednjih tekmovanjih nudili največ.

tv

V soboto je bilo na Smartinskem jezeru prvo tekmovanje za pokal VRTNICA v windsurfingu ali jadrnanju z desko. Zmagal je Igor Turk, pred Jožetom Janežičem, Mojmirom Cvahetom itd. Na fotografiji je trenutek, ko tekmovalci prejemajo zadnje napotke za regato.

(Foto: F. Pungercič)

TELESNA KULTURA

RAZVOJ IN RAST

V OBČINI ŠMARJE PRI JELŠAH

Kako bogato je razvejana telesna vzgoja, šport in rekreacija nam nazorno potrjuje kar 37 osnovnih organizacij, ki združuje nad 6600 članov. Gonilna sila v občini sta SSD-9 po številu z nad 2.800 aktivnimi člani in 9 društev Partizan, še z dvema aktivnoma v Lembergu in Virštajnu, s 3.000 aktivnimi člani. V občini je izredno močna taborniška organizacija, ki v sedmih odredih združuje nad 900 tabornikov, v 12 strelnskih družinah je približno 1.000 strelcev, v dveh planinskih društvih nad 300 planincev in v petih športnih klubih (3 nogometni in 2 šahovska) nad 600 športnikov. Vse bolj pa se uveljavlja tudi športna rekreacija, ki v sindikalnih športnih igrah in trim akcijah združuje kar 24 različnih aktivnosti. Kar 40 odstotkov TOZD v občini že izvaja redno rekreacijsko vadbo in interna tekmovanja znotraj podjetij, ostala pa se 100 odstotno vključujejo v SSI, kjer prednjačijo steklarna Boris Kidrič, zdravilišče, Kors, Dom biro in TOZD Ingrad — vsi iz Rogaške Slatine. Stevilčnost osnovnih organizacij, bogata in pestra vsebina, metode in oblike dela, so pritegnile v aktivnosti na področju telesne kulture že blizu četrtino vseh občanov in delovnih ljudi v občini.

Dejavnost osnovnih organizacij in aktivnost članstva je brez dvoma pogojena tudi s športnimi objekti. V zadnjih letih je na tem področju bilo veliko napravljenega. Nove prostore telovadnice v Šmarju pri Jelšah, Podčetrtku, v Kozjem, na Kristan vrhu, katerim se bosta v kratkem pridružili še telovadnici v Rogatcu in Bistrici ob Sotli, dajejo že ob obstoječih v Rogaški Slatini

in Bistrici ob Sotli dovolj možnosti za neprekinjeno aktivno delo društvom v vsem letu. Ob telovadnicah so še funkcionalno izgrajena asfaltirana in zelena igrišča za košarko (8), rokomet (7), nogomet (4) in odbojko (večje število), skromna telovadišča, žal pa je le malo urejenih površin za atletiko, saj v vsej občini ni sodobne krožne atletske steze in skakališča.

Naravna smučišča bi bilo treba posodobiti z vlečnicami, vsaj prenosnimi. Urejeno vlečnico imajo le v Rogaški Slatini, prenosni pa v Podčetrtku in Šmarju. Problem predstavljajo tudi plavalni bazeni, čeprav so v občini trije odprti in dva pokrita, so pa več ali manj

zaradi zdraviliškega turizma nedostopni šolarjem (Rogaška Slatina, Podčetrtke — atomske toplice in hotel). Učenje plavanja kot osnovne vrline v telesni kulturi ostaja v občini še vselej odprto vprašanje, ki ga šole rešujejo po najboljših močeh (šole v naravi na morju, tečaji v Šmarju pri Jelšah v času počitnic v odprtem bazenu itd.).

Velja omeniti, da imajo v šmarski občini najnižjo prispevno stopnjo v samoupravni interesni skupnosti za telesno kulturo v republiki, saj znaša le 0,22 odstotka, kar daje letno le nekaj nad 150 milijonov din, za skupen republiški program pa je treba odšteti kar 43 milijonov.

K. JUG

NA KRATKO

Celjski hokejisti, ki bodo v bližnji sezoni nastopili v prvi zvezni ligi, se za novo tekmovalno sezono vestno pripravljajo. Ker zaenkrat v Celju še ni ledu (ta bo septembra!), bodo odpotovali na nekajdnevne priprave na Jesenice. Tudi v novi sezoni bo vodil celjske igralce sase jugoslovanskega hokeja Albin Felc-Bine.

xxx

Med kondicijskimi pripravami na Pungartu (o tem obširneje poročamo na drugem mestu) so celjski rokometiši nastopili tudi v Slovenj Gradcu in premagali ekipo trenerja Nika Markoviča z 3:25. Strelci za Aero Celje: Vukoje 8, Andečuh 7, Peternel 5, Jonak in Toplak po 3 ter Ivezič in Guček po dva.

xxx

Velenjski Rudar je v drugem kolu nastopil v Ljubljani proti Mercatorju in ga premagal z 1:0 ter takoj prvi par točk. Strelec je bil Bušković. Zdej je Rudar na lestvici deveti, v prihodnjem kolu pa bo igral doma z subotiskim Spartakom.

xxx

Judoisti kluba »Ivo Revas iz Celja nastopajo v pripravljalnem obdobju pred državnim prvenstvom v pokalnem tekmovanju, kjer so trenutno po osmih mesecih na odličnem četrtem mestu s 142 točkami za Impolom, Mursko Soboto in Olimpijo ter pred Slovenj Gradcem ter ostalimi.

xxx

V nedeljo se bo začelo nogometno prvenstvo Slovenije v dveh deljenih ligah. Predstavniki celjskega območja — Smartno, Kladivar (še zdaj se ne ve ali je to »Kladivar« ali selekcija Celja?) in Unior iz Slovenskih Konjic — bodo nastopili med devetimi ekipami v skupni vzhod. Celotno prvenstvo bo odigrano že jeseni, medtem ko bodo najboljšje ekipe iz vzhodne in zahodne lige nastopile spomladi v tako imenovani vsuperski ligi.

Vsem trem ekipam, katere sestavljajo v glavnem mladi igralci, želimo veliko uspeha. Ob tem pa naj zapišemo veliko resnico: če ekipa nimajo cilja. Zakaj? Nobena tako ali tako ne izpače oz. nobena nima želje po prvem mestu, ki vodi v drugo zvezno ligo in to zato, ker v krajih ter regijah ni pogojev (zlasti finančnih). Takšen je pač sistem tekmovanja do nadaljnjega, ko si bo nekdo spet kaj novega izmislil...

Zbral JOZE KUZMA

Celje stopa v svojo sejmsko jesen. Razgibana bo, zanimiva, privlačna. Za vsakogar.

Sejmu plemenitih kovin in dvanajsti mednarodni zlatarski razstavi bo kot drugi sledil CELJSKI SEJEM, ali z drugimi besedami enajsti sejem obrti, male industrije in trgovine. V dvorani Golovec od 22. septembra do 1. oktobra.

Ohranjena tradicija

Tradicija obrtnih sejmov se torej ohranja. In ne samo to. Celjski sejem bo širši, večji in kar je najvažnejše — specializiran.

Organizator sejma, Zavod športno rekreacijskega centra Golovec, se je v specializaciji odločil za smer, ki je za malo industrijo in obrt več kot aktualna. Odločil se je za predstavitev in ponudbo orodja, strojev in reprodukcijskega materiala za malo industrijo in obrt. Seveda, prav tako za prikaz izdelkov male industrije in obrti.

Pri orodju gre predvsem za stroje za obdelavo kovin in lesa, za stiskalnice za predelovanje lesa v končne izdelke, za opremo in stroje za predelavo plastike in ne nazadnje za opremo za storitveno obrt.

To je pravzaprav nekaj novega. Novo v tem, ker ne gre le za razstavo določenih skupin in vrst orodja in opreme, ne gre le za predstavitev, marveč za ponudbo, za možnost nakupa itd. Zato se tudi vloga trgovine na sejmu nekoliko dopolnjuje, čeprav bo zadržala in razvila tudi svojo klasično vlogo. Kajti sejem bo imel tudi močan potrošniški del. Velika bo namreč možnost tudi za nakup blaga široke potrošnje itd.

Celje — sejmsko mesto

Celje, mesto ob Savinji, začena letošnjo jesen živeti tudi življenje pravega sejmeskega mesta. Tudi pravno in formalno. Kajti Zavod SRC Golovec je podpisal samoupravni sporazum o povezovanju v skupnost za plansko in poslovno sodelovanje jugoslovanskih sejmskih organizacij, dobil je torej mesto med organizatorji mednarodnih sejmskih prireditelj pri nas in s tem tudi določene pravice in dolžnosti. Pomembna je pravica o koriščenju določene devizne kvote za nakup razstavljenega blaga od tujih razstavljalcev. Pogoje za podpis tega sporazuma, zlasti glede udeležbe tujih razstavljalcev na sejmu, je prav tako izpolnil oziroma izpolnjuje.

Tuji razstavljalci

Na Celjskem sejmu bodo imeli tuji razstavljalci iz Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije in Danske na voljo 800 kv. metrov površine. Med tujimi udeleženci velike celjske gospodarske prireditve bodo mnoge znane firme, znani izdelovalci različnih orodij. Tako Richard Heidt (ZRN) s stroji in orodji za obdelavo pločevine, FESTO (Avstrija) z raznim pnevmatičnim orodjem, EMAG (Avstrija) s stroji za obdelavo lesa in pločevine ter z raznim ročnim orodjem, Stuber (ZRN) z diamantnimi brusnimi ploščami, Vitrodo di (Italija) s steklarskimi stroji, Böwe (ZRN) s stroji za kemično čiščenje itd.

Te stroje in orodje bodo lahko kupile obrtne zadruge, organizacije zdru-

OHRANJENA TRADICIJA — LETOS ŽE SPECIALIZACIJA V PREDSTAVITVI IN PONUDBI ORODIJ IN STROJEV ZA POTREBE MALE INDUSTRIJE IN OBRTI — MEDNARODNA PRIREDITEV

ženega dela s področja male industrije, nekaj prav gotovo tudi zasebniki in to neposredno pri tujem razstavljalcu.

Velik odziv doma

Hvaležna in spodbudna hkrati je ugotovitev, da je za Celjski sejem izredno zanimanje tudi doma. Zato ni naključje, če bodo na razstavi izdelkov sodelovali člani vseh Združenj samostojnih obrtnikov iz celjske regije in drugih območij naše republike. S svojimi člani bodo sodelovala Združenja samostojnih obrtnikov iz trinajstih občin, med njimi vsa iz celjske regije. Tako celjsko združenje, velenjsko, žalsko, mozirsko pa tudi združenje v ustanavljanju, kot so v Smarju, Sentjurju, Laškem in Konjicah. Poleg tega bodo tu še člani Združenj samostojnih obrtnikov iz Krškega, Sevnice, Hrastnika, Brežic in Kranja!

Vsa ta občinska Združenja bodo samo na sejmu predstavila delo okoli dve sto obrtnikov!

Izreden bo tudi odziv med člani Obrtnih zadrug. Pod okriljem zadrug iz Celja, Ljubljane in Krškega bo sodelovalo okoli sto obrtnikov.

Pomemben bo nadalje delež kolektiva velenjske ERE z obrtno kooperacijo, saj se razteza na vso jugoslo-

vansko območje. In kooperantske oblike njenih članov z družbenim sektorjem bodo več kot zanimive in aktualne.

Svojo udeležbo na sejmu je nadalje prijavilo okoli petdeset samostojnih obrtnikov, ki bodo nastopali zunaj Združenj in zadrug.

Novoustanovljena poslovna skupnost za obrt in malo industrijo »Formator« se bo predstavila v celoti, na razstavnem delu pa najmanj s petnajstimi članicami.

Delež male industrije

Velik bo delež male industrije, saj si je prostor v dvorani zagotovilo več kot petdeset organizacij združenega dela tega področja iz Celja, Novega mesta, Ljubljane, Maribora. Pomembna je ugotovitev, da bodo mnoge od teh delovnih organizacij predstavile svoj proizvodni program že v povezavi in z rezultati dela na uvoženih strojih.

Potrošniški del

Ta bo velik in zelo pester, saj bodo pri prodaji blaga in lastnih izdelkov sodelovale mnoge trgovske delovne organizacije, proizvajalci, obrtniki itd. Se-

jem bo imel tudi v tem delu svojo veliko privlačnost.

Velika predstava

Skratka, gre za velik sejem, za veliko mednarodno gospodarsko prireditve, ki bo pripravljena na 3000 kv. metrih pokritih prostorov in 2000 kv. metrih zunanjih.

Gre za veliko predstavo tudi v drugačnem smislu. Ne kaže prezreti dejstva, da bo na tem sejmu nastopila obrt celotne celjske regije. Tokrat prvič! In ne kaže pozabiti, da bo prav ta sejem spodbudil ustanovitev Združenj samostojnih obrtnikov v štirih občinah našega območja. Torej, prireditve, ki je več, kot samo pomemben poslovni dogodek. Tudi pobuda za krepitev in povezavo obrtnikov, obrtnih delovnih organizacij, tudi za razširitev kooperantskih odnosov na vseh ravneh in smereh.

Gostinstvo, zabava

Poleg gostinskih delovnih organizacij družbenega sektorja, bodo v nudenju gostinskih uslug sodelovali mnogozasebni gostinci. Konkurenca bo torej velika. Zato tudi kvaliteta na višku.

Seveda pa gre pri vsem tem za pravo in prodajo kuharskih specialitet.

Veliko skrb je organizator sejma posvetil zabavnemu delu. Zabavišni partij bo zelo velik z mnogimi možnostmi za razvedrilo vseh. Posebnost bo živalski vrt, pa zid smrti in še kaj.

Druge prireditve

Letošnji Celjski sejem bodo spremljale še druge prireditve. To ne velja samo za mnoge kulturne in zabavne, ki se bodo zvrstile v tem času, ne samo za promenade koncerte in podobno, marveč tudi za druge.

Pomembne, zlasti s strokovnega vidika, bodo demonstracije strojev in orodij, ki jih bodo razstavljali tujci.

Čas bo koncu septembra pa bo tudi priložnost za ustanovno skupščino sejma. Celjski sejem bo dobil svojo samoupravno organiziranost. Se pravi, da bodo zlasti razstavljalci preko organizacij sejma sodelovali pri krojenju poti celjskih sejmskih prireditelj. Kot najvišji samoupravni organ sejma bo nastopala skupščina.

V času od 22. septembra do 1. oktobra bo v Celju tudi več pomembnih strokovnih in drugih posvetovanj, razgovorov. Posebni razgovori bodo namenjeni kooperaciji na področju obrti in sodelovanju zasebnih obrtnikov z družbenim sektorjem, povezovanju obrtnih delovnih organizacij z drugimi gospodarskimi panogami itd. Že zdaj lahko zapišemo, da bo veliko zanimanje tudi za razgovor o problemih, ki se pojavljajo pri uvozu strojev, orodij in reprodukcijskega materiala za potrebe obrti in male industrije.

V tem času bodo posebni komercialni dnevi (27. in 28. septembra), ki bodo še posebej posvečeni srečanjem med poslovnimi partnerji, med predstavniki industrije, obrti, trgovine...

Sejmski spored bodo tudi letos dopolnjevale stalne modne revije, ki bodo pripravljale kolektiv celjske tkanine.

CELJSKI SEJEM že trka na dur, čeprav so do otvoritve še trije tedni. Celjski mednarodni sejem se torej bliža s hitrimi koraki...

Muta, nevsiljivo okoli zrasel kraj, ki se s hriba spušča k izlivu potoka Bistrica, nas ob vsakem obisku vedno znova pritegne. Razgibanost lege, ki jo zaseže, razbija monotono doživljanja. Nehote te pritegne s svojo prijaznostjo in kar ne moreš verjeti, da je s svojo tovarno, ki ima 405-letno tradicijo, vključena v vsa dogajanja današnjega ekonomskega tempa.

je bil zgrajen samostan in Muta je leta 1299 postala trg. Tržani so bili le privilegirani podložniki, ki jih je bilo mogoče spreminjati tudi v naravne podložnike, saj so se ukvarjali predvsem s splavarstvom in trgovino.

Začetek svojega preobrata v načinu življenja beleži Muta v letu 1573, ko je iz davčnih listov razvidno, da je plemič PERG posedoval kladivo, ki je zaposlilo

orodja za gradnjo železnic.

Do prvega večjega preloma je prišlo leta 1934, ko je prenehalo obratovanje v kovačiji in livarni, takrat so vsem, razen 15 delavcem odpovedali delo. Bilo je to obdobje stank — velikega nezadovoljstva.

Vrhu tega je še istega leta narasla Bistrica odnesla jez, ki je dovajal vodo h gornji kovačiji. Popravilo tega jez bi firmo GREI-

Večna razstave v Muti je na odprtih prostorih sredi naselja. Lepo urejene zelenice so v teh dneh še bogatejše, kajti poleg cvetja jih bogatijo tudi izdelki tovarne Gorenje Muta.

GORENJE-MUTA

SREČA V ZELENJU IN CVETJU

RAZSTAVA IZ »ZELENEGA PROGRAMA« ZA KMETIJCE VRTIČKARJE IN POLJEDELCE BO ODPRTA OD NEDELJE, 3. SEPTEMBRA V MUTI

Vse do 12. stoletja se je skrivala pod imenom Bistrica, v tem času je namreč ob izlivu Bistrice v Dravo postavil Bamberški škof mitnico in ta kraj preimenoval v Muto. Od takrat dalje se piše bogata zgodovina. Lastnik Muške gosposčine so bili Bamberški škof in Habsburžani. Pogosto so jo dajali v najem v celoti, včasih pa le mitnino, ribolov in desetino. V 13. stoletju

prve delavce — kovače. Zatem so se lastniki menjavali in v začetku 19. stoletja je bilo že zaslediti drugo kladivo in livarno.

Svoj največji razvoj so fužine na Muti doživele v času gradnje železnice Maribor — Celovec (1855 do 1863). Takrat je bilo na Muti zaposlenih 300 delavcev. Izdelovali so predvsem tračnice, žeblice in vijake, kakor tudi

NITZ ponovno obremenilo in še bolj zadolžilo, zato se je odločila prodati zelo zadolženo tovarno na Muti in rešiti, kar se rešiti da.

Po osvoboditvi je prišla tovarna v državno, leta 1951 pa v družbeno last in upravljanje delavcem.

Začetek sodobne nove tovarne predstavlja izgradnja livarne v Vuzenici v letu 1958, kjer so na enem mestu zbrane vse livarske iz-

kušnje tega področja.

Kot povsem novo obdobje v zgodovini tovarne poljedelskega orodja in livarne na Muti pa smo zapisali s 1. 1. 1971, ko se je tovarna pridružila sestavljeni organizaciji združenega dela Gorenje Velenje. Leta 1973 je bil zgrajen nov objekt na Muti, kjer sta danes dve od treh organizacij združenega dela.

Tozid poljedelskega orodja in kmetijske mehanizacije izdeluje poljedelsko, vrtnarsko, vrtičkarsko, cvetlično orodje in z njim zalaga 60 odstotkov jugoslovanskega terena. Od kmetijske mehanizacije pa je osnovni proizvod ročni enosni traktor s priključki, ki je dobil v Novem Sadu srebrno, na mednarodni demonstracijski razstavi pa zlato medaljo. Seveda je v proizvodnji še več manjših strojev — rotacijska kosilnica in drugi.

Druga temeljna organizacija združenega dela edina v Jugoslaviji izdeluje sodobna čistilna sredstva, ki ustrezajo vsem svetovnim standardom in imajo očitne prednosti pred drugimi.

Tretja pa je livarna v Vuzenici, ki izdeluje odlitke iz sive litine za strojno, elektro in avtomobilsko industrijo. Tovarna Gorenje —

Muta ima velike načrte za prihodnost. Že doslej je razvoj skokovito napredoval predvsem zato, ker je bilo načrtovanje na osnovi potreb trga, samoodpovedovanja delavcev itd. Skrajno nezaupljivi delavci, ki so desetletja ročno kovali motike in drugo poljedelsko orodje, so kmalu pogumno stopili na pot razvoja.

Proizvodnjo tovarne je sicer težko prikazati v tonah, saj gre za različne izdelke različnih vrednosti. Letos bo proizvodnja v tonah napram lani porasla kar za 24,5 odstotka, dohodek pa naj bi se po predvidevanjih povečal za 26,2 odstotka.

Tolikšno povečanje gre predvsem na račun prestrukturiranja proizvodnje, saj se bo močno povečala proizvodnja drobne kmetijske mehanizacije, po kateri je veliko povpraševanje.

Srednjeročni načrt se uresničuje preko predvidenih meja. Dokončna realizacija je vezana na letošnja investicijo, ki bo znašala več kot 215 milijonov dinarjev. Predvidena je modernizacija proizvodnje in tehnoloških postopkov v vseh temeljnih organizacijah, zlasti pa širitev proizvodnje kmetijske mehanizacije. Po investicijah bo proizvodnja v letu 1980 predvidoma dosegla vrednost 800 milijonov din, kar pomeni glede na leto 1976 kar 260-odstotno povečanje.

Skupaj z velikimi razvojnimi načrti vodi 1280-članski kolektiv GORENJE-MUTA preudarno kadrovsko in stipendijsko politiko, rešuje stanovanjsko problematiko (ta čas je odkupila 20, lani pa 33 stanovanj) in se tesno povezuje s svojim okoljem, kar je le mogoče.

V neposredni bližini je pred nedavnim zrasla tovarna HYPOS, ki je bila zgrajena na pobudo zdomcev. Vzporedno se je uveljavilo več manjših delovnih enot: drevsnica, ribogojnica, vrtnarstvo...

Na Muti je ustanov-

ljen izobraževalni center, oddelek šentjurske šole za mlade kmetovalce pa obstaja že nekaj let.

V krajevni skupnosti je namreč 143 kmetij, od katerih je 100 zaščitnih. Posejane so na obmejnem področju Branika, Podlipja in Pernic. Delavci in krajanji Mute so že spoznali kako pomembna je vev skupnega sodelovanja in načrtovanja v delovnih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Usmerjevalec in koordinator gospodarskega, družbenega in političnega dela je krajevna organizacija socialistične zveze delovnih ljudi, v kateri družbeno politične organizacije uresničujejo in usklajujejo svoje programske naloge.

Ne smemo pozabiti na organizacije in društva, ki prizadevno kažejo ob raznih prilikah svojo aktivnost, tako športno društvo Partizan, kot prostovoljno gasilsko društvo, ki je s svojim požrtvovalnim delom zgradilo nov gasilski dom, nadalje taborniška organizacija, ki je v letu 1977 bila organizator VII. zleta slovenskih tabornikov; tovarniška godba na pihala, pevski zbor, strelsko društvo, lovška družina...

Ob vsem tem pa naj omenimo še lepo urejen muzej, kjer si krajanji zapisujejo svojo zgodovino.

Krajevna skupnost Muta kot taka se vključuje s še šestimi krajevnimi skupnostmi v občino Radlje, ki zasega dobršen del dravske doline. Z leve strani Drave se bohoti po Kozjaku, z desne pa po Pohorju. Res lepa je ta dolina, človek jo mora nositi v srcu, mora si vsak dan znova želeči, da bi bil vsak jutri boljši od včerajšnjega — vendar v tem predelu ne ostane samo pri željah. Z združenimi močmi se trudimo, da uresničimo to kar želimo. Prav to pa je naša moč na poti do cilja.

Poleg drobnega poljedelskega orodja je razstavljen tudi »stežaj« kmetijska mehanizacija, primerna za vsako kmetijo.

S POTI PO KITAJSKI (2)

KRALJEVA PALAČA „PREPOVEDANO MESTO“

Vseh 12 dni, ki smo jih preživeli v štirih različnih kitajskih mestih sta nam bila na voljo prevajalca in vodiča Vang in Lju. Vang je študirala jugoslovansko književnost v Beogradu in Banja Luki, Lju pa v Pekingu. Oba sta sicer zaposlena v institutu za tuje jezike, ob prihodu prvih jugoslovanskih turistov pa sta dobila vlogo prevajalca in vodiča. Mnenje vseh članov naše jugoslovanske grupe, ki je štela 25 ljudi o obeh vodičih je bilo najboljšje, saj sta bila Vang in Lju res nadvse prijazna in vsestransko uslužna.

Takoj v sredo, 4. maja zjutraj smo pričeli z našim turističnim delom, to je z ogledom »Prepovedanega mesta«, ki ni nič drugega, kot bivša kraljeva palača. Zanimivo je, da so si vladarji velikih ljudstev postavljali tudi izredno razsežne dvore, ki so jih načrtovali največji gradbeni mojstri in jih izgrajevali milijoni brezpravnih suznjev ali tlačanov. Prav nič ni bilo važno, koliko ljudi je ob teh delih umiralo od pomanjkanja, bolezní, nesreči itd. Tudi večina naših srednjeveških gradov in cerkva na težko pristopnih krajih je zrasla na žuljih, potu, solzah in krvi brezpravnih tlačanov.

Kraljeva palača, ki s svojimi poslopji, dvorišči in parki zavzema površino skoraj

100 ha je obdana z visokim zidom, okoli katerega je še globok jarek napolnjen z vodo. Objekti predstavljajo nepopisno lepoto in bogastvo. Kompleks cesarskega dvorca sestavljajo predvsem tri osrednje palače: Palača najvišjega skladja, Palača popolnega skladja in Palača doseženega skladja. Vhodi v pa-

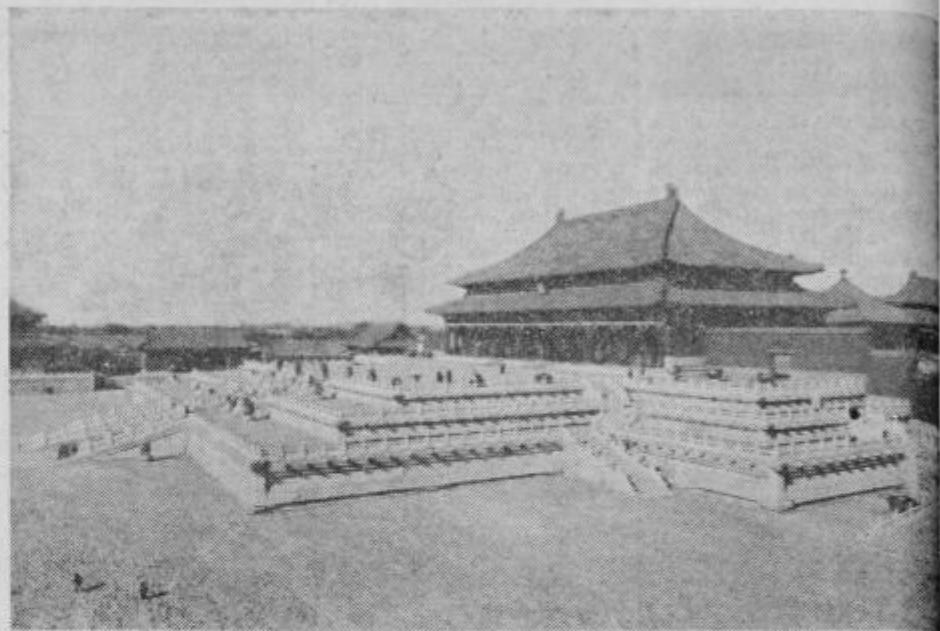
PISE: IVAN REČNIK

lače z visokimi pragovi so svojevrstne umetnine in nosijo značilna kitajska imena kot: Opoldanska vrata, Vrata božje in vojaške nadarjenosti, Vzhodna cvetlična vrata itd. Na dvoriščih so kamnite živali od levov, zmajev in kač izražale cesarjevo moč. Izredno pogosto je upodobljen ptič Fenix, to je škrlatno ognjen bajeslovni ptič starih Egipčanov, ki živi pet ali šest sto let. Ko čuti, da se mu bliža smrt se sam sežge in pomlajen zleti iz pepela, kar pomeni, da je simbol večne mladosti in nesmrtnosti. Cesarsko palačo, v kateri je nad 9.000 prostorov so zgradili v začetku 15. stol. in je služila dinastijama Ming in Cing.

Danes si to »Prepovedano mesto« ogledujejo deset in stotisoč kitajskih državlja-

nov, ki se jim v zadnjem obdobju pridružuje tož radevednih turistov iz vsega sveta. Vse kaže, da se bo ta tok spremenil v veletok, saj so kulturno-zgodovinske znamenitosti Kitajske takšne, da se jih izplača ogledati. Razumljivo je, da v tem toku ne manjkamo Jugoslovani in med njimi tudi ne Slovenci.

Načrt za nadaljnji ogled pekinških znamenitosti se je spremenil. Popoldan so nas z letalom kitajske letalske družbe odpeljali v Hangčou, kakih 1.500 km, saj smo za polet s sodobnim boeingom 707 do tja leteli dobro uro in pol. Stevardese so nam najprej prinesle vrečko kvalitetnih bonbonov, sledila je škatlica cigaret, nato je dobil vsak lepo beležnico z značko njihove letalske družbe in nato so servirale še čaj. Oblečena so bila ta prijazna dekleta prav tako kot vse druge kitajske ženske — v plave hlače in plavi suknjič, le na levem rokavu so imele vtikan majhen znak njihove letalske družbe in reverji pri suknjiču so bili odprti, da se je videla bela bluza. Frizure so imele zelo enostavne, vse so bile počesane na prečko in so imele kratke ali dolge kite — o kaki »trajnia« ni govora. Na ustnicah nismo opazili niti sledu o kakšni šminki, na licih pa ne sledu »rušaa« ali pudra.

POROKA LETA

MILIJARDERKA V MOSKVI

ŠVICARSKÉ BANKE V SKRBEH

Poroka, ki je bila pred časom v Moskvi, je bila in je še vedno predmet prvih stranih bulevarskih časopisov. Odločitev najbogatejše dedinje Tine Onassis za poroko s sovjetskim državljanom Sergejem Kausovim je zaprla sapo najbolj senzacijskega vajenim bralcem. Doslej so se zgodbe o »bogatih« in »revnih« zapisovale drugače, toda vse-

lej tako, kako je nekdo srečo in blagostanje iz »zavrženega« vzhoda našel v kapitalističnih deželah. Zdaj pa nenkrat tak silovit obrat.

Ni važno, kako sta se Tina Onassis in Sergej Kausov

zavijanjstvo in zdaj je njej, kaj bo storila s svojim milijardnim premoženjem, ki je njena last.

Med tem ko polni časopisi svoje stolpce o nenavadni poroki, ko reporterji bi-

spoznala. Dovolj zgovoren dokaz, kako Tina svojega Rusa ljubi je, da je zamenjala vse svetovne metropole od Pariza, Rima, Londona za Moskvo in svoje dosedanje življenje v »luksuzu« za mirno in bolj ali manj skromno okolje sovjetskega glavnega mesta. Ljubezen je pač govorica src in ne računalnikov.

Tina Onassis, poslej Kausova, bo z možem v Moskvi kupila stanovanje in upa, da bo kmalu postala tudi mati. Hčerka bogatega grškega ladjarja Aristotela Onassisa je s poroko dobila sovjetsko dr-

skajo za vsako malenkostjo si v bankah zahoda, predvsem pa v Švici, delajo hude sramote. Tina s svojim kapitalom drži v šahu nekaj bank, zdaj je vprašanje, če lahko pridejo te banke pod sovjetski nadzor. Zato v Švici teklepajo kupoprodajo kontrolnih paketov delnic Tine Kausov-Onassis, da bi se izognili taki možnosti.

Na zahodu bi Tinino iskreno željo po sreči radi preobrnili v dekletovo »muhavost«, ki bojša ne bo držala dolgo in da je narejena bolj iz senzacije, kot česa drugega. Čas bo na to odgovoril.

Dolgonoga dolgolaska in prekrateke noči...

NEŽNA VDOVA

Vdova bi rada kupila žaro za posmrtni pepel svojega moža. Toda hoče stekleno.
— Zakaj mora biti ravno iz stekla?, vpraša prodajalec.
— Moj mož, dokler je še živel, je tako rad gledal skozi okno.

HAZARDERJA

Dva moška prideta iz igralnice. Prvi je čisto nag, drugi v spodnjicah.
Pa reče prvi drugemu:
— Vedno sem te občudoval, da znaš pravi čas odnehati.

REKLAMA

Alpinist kupuje plezalno vrvo.
— Je res dobra? Se ne bo utrgala, ko bom ravno visel na njej?
— Stoodstotna je. Če pa bi se res utrgala, vam zanesljivo damo drugo.

Ljubim te - po svetu

Res smo malce zamudili, kajti počitnice in srečanji s tujci bo kmalu konec. Pa vendar bo zanimivo prebrati, kako se tolikokrat izgovorjeni »Ljubim te« reče v različnih jezikih:

- Svedsko: jag älska dig.
- Finsko: minä rakastan sinua.
- Dansko: jeg elsker dig.
- Spansko: te quiero.
- Portugalsko: eute amo.
- Retroromansko: eav at vögl bain.
- Češko: miluji te.
- Madžarsko: en szeretlek.
- Holandsko: ik hou van je.
- Svakili (Afrika): nakupenda.
- Rusko: Ja tebjia ljublju.
- Japonsko: boku va kimi o aishi te imasu.
- Kitajsko: vo ai ni.
- Hebrejsko: aniohev otah.
- Grško: s' agapo.
- Tajlandsko: čan rak toev.

Zadostuje toliko za vaše potrebe?